

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Az általános iskola alsó tagozatán a magyar nyelv és irodalom tantárgy elsődleges célja az anyanyelvi kommunikációs képességek fejlesztése, és az ehhez elengedhetetlen ismeretek elsajátíttatása. Az anyanyelvi képességek fejlesztése nemcsak cél, hanem eszköz is a személyiség harmonikus fejlődéséhez, a nemzeti önazonosság erősödéséhez, a kognitív és érzelmi fejlődéshez, valamint mindezek katalizátora is egyben. Az anyanyelvi nevelésnek kisiskolás korban is alapvető szerepe van a kulcskompetenciák kialakításában, fejlesztésében, mert erre építve, ez által válik lehetővé a kultúra aktív befogadása, a társas-társadalmi érintkezés, az identitás kialakulása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás. A magyar nyelv és irodalom tantárgy további fontos feladata a szóbeli és az írásbeli érintkezések önálló és kreatív, integrált használatának elsajátíttatásához szükséges alapvető képességek intenzív fejlesztése, a modern társadalom különféle színterein gyakorolt nyelvhasználati módok tanítása, illetve a nyelvhasználat változatos, adekvát, tanulói tevékenységekre épülő, folyamatos gyakoroltatása. A kor szükségleteinek és a társadalom elvárásainak megfelelően az alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom tantárgy középpontjába a kerettanterv az olvasás-szövegértés és a helyes beszéd képességének fejlesztését helyezi, mint kiemelt területet, és ennek új elemeiként megjelennek az olvasási stratégiák is. Az olvasás és az írás képességének elsajátítása kulcs az önálló tanuláshoz, majd pedig a boldoguláshoz a mindennapi életben. A kisiskolások az iskolai tanulmányaik megkezdésekor különféle szinten birtokolják és használják anyanyelvüket. Az első iskolai években a tanító feladata nem az elméleti rendszerezés, hanem a változatos és egyre magasabb szinten történő gyakoroltatás a különféle kommunikációs helyzetekben, illetve a szorongásmentes, motivált nyelvi fejlődési környezet megteremtése. A játékos, önkifejező gyakorlatok lehetőséget teremtenek a nyelvi tudatosság, a kreativitás, az árnyalt önkifejezés, a másik megértésének igényére, a képességek fejlesztésére. E fejlesztési folyamatra épülhet majd a továbbiakban az anyanyelvi és az irodalmi kultúra megismertetése. Az irodalmi nevelés kialakítja és fejleszti a művekkel folytatott aktív párbeszéd képességét. Elsődleges feladata az olvasás megszerettetése, az olvasási kedv felkeltése és megerősítése. Az irodalmi műveltség megalapozásához kisiskolás korban a szövegolvasáshoz kapcsolódó szövegelemző és értelmező együttgondolkodás, a saját gondolatok kifejtése, egymás véleményének megismerése, valamint az irodalmi művekkel kapcsolatos tapasztalatszerzés, az esztétikai, erkölcsi értékek felfedezése, érzelmileg is megalapozott befogadása nyit utat. Mindez komoly hatást gyakorolhat az érzelmi élet, az önismeret és a társas kapcsolatok fejlődésére. A különféle kommunikációs helyzetekhez kapcsolódó tevékenységek kedvező feltételeket teremtenek az önálló tanulás képességeinek célirányos fejlesztéséhez, az ismeretfeldolgozás kulturális technikáinak megismeréséhez és gyakorlásához.

Az életkornak megfelelő igényes irodalmi művek olvasása, élményszerű feldolgozása lehetőséget ad az erkölcsi, esztétikai és történeti érzék, ítélőképesség fejlődésére. Teret kap a mindennapi konfliktushelyzetek kezelése, megoldási javaslatok megfogalmazása, a vélemények ütköztetése, kompromisszumkeresés. Az olvasmányok szereplőinek jellege, cselekedeteinek elemzése által erkölcsi fogalombővítés is történik.

A gondosan megválasztott irodalmi szövegek segítségével a tanulók megismerhetik a természetet, életkoruknak megfelelő mélységben történelmünk egyes eseményeit, nemzeti hőseinket, a szenteket, emberi kapcsolatokat, sorsokat, jellemeket, megérthetik a család, a haza fogalmát. A különböző szövegekben fellelhető történeti, esztétikai, morális kérdésekben történő egyre önállóbb véleményalkotás közben fejlődik erkölcsi érzékük, lehetőséget kapnak a szereplőkkel való azonosulásra, a jó és rossz, az igaz és álságos, a szép és csúf közötti különbségtételre. A történelmi múlt megismerésére és tiszteletére nevelünk a nemzeti és egyházi ünnepek méltó megünneplésével. Az anyanyelvi nevelés is hozzájárul a legfontosabb cél megvalósulásához, hogy a tanulók találják meg helyüket szűkebb és tágabb környezetükben, állandó és alkalmi közösségeikben életkoruknak megfelelő felelősségvállalással.

1–2. évfolyam

A tanuló érzelmi érzékenysége, erkölcsi gondolkodása legalább olyan szintre kerül, hogy az olvasott művekben képessé válik emberi alaphelyzetek, irodalmi témák, természeti motívumok felismerésére, megnevezésére. Bekapcsolódik a jó és a rossz, a szép és a csúnya fogalmak tartalmáról szóló órai beszélgetésekbe. Megismeri a nagy ünnepkörök egy-egy szöveghagyományát, ezeket évszakok szerint is képes elhelyezni, valamint ismer ezekhez kapcsolódó alkotásokat (népdalokat, mondákat, meséket, műalkotásokat). Részt vesz a ritmusérzékét, mozgáskultúráját is fejlesztő önismereti gyakorlatokban, szerepjátékokban.

Képessé válik az olvasmányaihoz kapcsolódó személyes ismeretek, élmények felidézésére és megosztására, gondolatok, érzelmek, vélemények kifejezésére. Szívesen részt vállal ritmusos, énekes rögtönzésekben, különböző kreatív játékokban. Képes mindennapi konfliktusok átélésére bábjátékokban, drámajátékokban. Kipróbálja a testmozgás, a manuális és művészeti alkotó tevékenység több formáját, és képes megfogalmazni ezzel kapcsolatos élményeit, tapasztalatait. A magyar nyelv és irodalom foglalkozások feladatmegoldásaiban, közös tevékenységeiben tapasztalatot szerez a társakkal való együttműködésről, tevékenységek kezdeményezéséről. A kisiskolások, akik korán találkoznak audiovizuális és hipertextes (internetes közegben működő) szövegekkel is (gyerekfilmek, reklámok, videojátékok, közösségi oldalak használata), megismerkednek a szövegek különböző modalitásaival, eltérő *médiumok* szövegalkotó sajátosságainak alapjaival is (az írott szöveg, a hang

és a kép kapcsolatával – egyszerű, játékos formában). A tanuló játékos gyakorlatok révén elsajátít néhány, a koncentrációs képességét fejlesztő memóriagyakorlatot. Az olvasásmegértés folyamatában fejlődik a szókincse, a nyelvilogikai kapcsolatokat, következtetéseket, viszonyításokat felismerő képessége. IKT eszközökkel képes irányított, majd önálló információkeresésre, rövid szövegek létrehozására. Segítséggel felismeri szükségleteit, tud kérdezni, gyakorlatot szerez teljesítményének és képességeinek reális értékelésében. A gyerekek az iskolába lépés előtt először a szűkebb környezetüktől sajátítják el a magyar nyelvet. A tantárgy feladata ennek az ösztönös nyelvtudásnak a formálása, a nyelvi tudatosság fejlesztése.

Az 1–2. évfolyam legfontosabb feladata az olvasás és az írás megtanítása, az igényes beszéd fejlesztése, amely egyben a további anyanyelvi nevelés alapja is. Az olvasás és az írás életkornak megfelelő tudása nélkül elképzelhetetlen a tantárgyakban való továbbhaladás. Az első olvasási sikerek meghatározó erejűek az olvasóvá válás, az olvasással kapcsolatos pozitív viszonyulások kialakulásának folyamatában. Ezért az első osztályban a tanulók egyedi sajátosságaira tekintettel, differenciáltan kell megszervezni az olvasástanulás folyamatát, haladási tempóját a tanulási kudarcok, a tevékenységgel kapcsolatos szorongások, gátoltság kialakulásának megelőzése érdekében. Az anyanyelvi nevelés területeit arányosan kell fejleszteni, s el kell érni, hogy a különböző területek képességfejlesztése és ismeretanyaga egységet alkosson. Kiemelt feladat a szókincs gyarapítása, a használt szavak jelentésrétegeinek, stílusértékének és különféle használatainak a megismertetése és tudatosítása, mert az anyanyelvi kommunikáció egyik feltétele a szókincs árnyalt ismerete. Az értő olvasás fejlődésében fontos szerepe van a szöveggel való foglalkozásnak. A fejlesztés eredményeként elvárható, hogy a tanuló néma olvasás útján megértse tankönyvei szövegének, a feladatok utasításainak a lényegét. A gyermeki spontán alkotóképességre és a játék örömeire alapozva kell a legkülönbözőbb tevékenységformákkal a hétköznapokban gyakori szövegműfajok tudatos és kreatív használatára nevelni. Az írás eszközzé fejlesztése a kézirás megtanításával kezdődik. A betűformák és betűkapcsolások elsajátításán keresztül vezet az út az írás automatizálásáig. Olyan írástempóra kell szert tenniük a tanulóknak, amely kiszolgálja a tanulási igényüket, s megfelel az életkorban elvárható követelményeknek. Az anyanyelvről szerzett ismeretek segítségével a tudatos nyelvszemléletet, az emeltebb igényű szóbeli és írásbeli anyanyelvhasználatot alakíthatjuk ki. Ennek keretében a magyar nyelv rendszerére vonatkozó elemi ismereteket szerezhethetnek a tanulók. A fogalomalkotás nyelvi tapasztalásra épül. A nyelvtani ismeretekhez kapcsolódik a helyesírási szabályismeret és a helyesírási készség elemi szintjének kialakítása. A szabályalkalmazással párhuzamosan futó fejlesztési feladat a tanulók önellenőrzésének és hibajavító tevékenységének, a helyesírási szótár használatának szokássá fejlesztése. Fokozni kell a tanulók tudatosságát, kitartását és igényességét a különböző nyelvi

tevékenységekben, segíteni kell őket, hogy tanulási tevékenységüket fokozatosan növekvő időtartamban legyenek képesek irányítani.

NÉPMESÉK, MŰMESÉK, VERSEK, NÉPKÖLTÉSZETI ALKOTÁSOK

TÖRZSANYAG

Magyar népmesék: A vadgalamb és a szarka; Miért haragszik a disznó a kutyára, a kutya a macskára, a macska az egérre?; A sajtot osztó róka; Két kecske találkozott a pallón; A varga, a szikra és a bab; A róka és a kácsák; Jakab meg az apja; Az okos leány; Az öreg halász és a nagyravágyó felesége (Illyés Gyula); A hiú király; Csalimese (Benedek Elek); Lázár Ervin: Mese reggelre; Zelk Zoltán: A három nyúl (verses mese); A pap meg a tojások (cigány népmese); Csukás István: Sün Balázs; Kormos István: Vackor az első bében (részletek)

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Csukás István: A téli tücsök meséi /részlet/; A galamb, a réce meg a lúd; Az állatok vitája; Ki a legelőbbvaló?; A szegényember káposztája; A kiskakas gyémánt félkrajcárja (Arany László); Kinek köszönt a vándor?; Az állatok nyelvén tudó juhász; Tréfás mese (Benedek Elek gyűjtése); Móra Ferenc: Levelek hullása; Osváth Erzsébet: A fecskerepülőtéren; Lázár Ervin: Kék meg a sárga; Lázár Ervin: A fába szorult hernyó /részlet/; Kányádi Sándor: A néma tulipán; Kányádi Sándor: Mogyoró király meséje; Csukás István: Egy különös idegen; Csukás István: Süsü /részlet/; Kányádi Sándor: A mindennapi kenyér; Fazekas Anna: Öreg néne özikéje (verses mese); Jékely Zoltán: A három pillangó; Janikovszky Éva: Ha én felnőtt volnék; Móricz Zsigmond: Iciri-piciri; Kutya-macska barátság; Kányádi Sándor: Mesemorzsa; Hárs Ernő: Vége a vakációnak; A kiscigány; A kismalac és a farkasok (Arany László); Lázár Ervin: A lyukas zokni

Nemes Nagy Ágnes: Nyári rajz; Kányádi Sándor: Ha a napnak; József Attila: Hangya; Weöres Sándor: Galagonya; Zelk Zoltán: Este jó, este jó...; Romhányi József: A bűnbánó elefánt; Csoóri Sándor: Esti párbeszéd; Csoóri Sándor: Csodakutya; Kiss Anna: A nappal és az éjszaka; **Móra Ferenc: A cinege cipője; József Attila: Altató; Petőfi Sándor: Anyám tyúkja;** Petőfi Sándor: Arany Lacinak; Gazdag Erzsébet: Álmomban; Móricz Zsigmond: A török és a tehének (A vastag betűs művek memoritek.)

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Kányádi Sándor: Ballag már; Móra Ferenc: Csókai csóka; Nemes Nagy Ágnes: A titkos út; Kányádi Sándor: Szarvasitató; Nemes Nagy Ágnes: Névnep; Romhányi József: A pék pókja; Weöres Sándor: Nyári este; Móra Ferenc: Zengő ABC; Kányádi Sándor: Aki fázik; Tarbay Ede: Mit beszélt a vízimalom a patakka?; Nemes Nagy Ágnes: Lila fecske; Zelk Zoltán: Kóc, kóc; Weöres Sándor: Nyári este; Tamkó Sirató Károly: Pinty és ponty

HELYEM A KÖZÖSSÉGBEN-CSALÁD, ISKOLA TÖRZSANYAG

Janikovszky Éva: Már iskolás vagyok (részletek); Hervay Gizella: Elfelejtő mese; Zelk Zoltán: Kicsi vagyok én; Nemes Nagy Ágnes: Gesztenyefalevél valamint ismerettartalmú szövegek a Helyem a közösségben – család, iskola témakörben

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Fésűs Éva: Csupafül huszonnégy meséje (részlet); Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami

ÉVSZAKOK, ÜNNEPKÖRÖK, HAGYOMÁNYOK TÖRZSANYAG

Magyar népköltés: Hónapsoroló; Zelk Zoltán: Négy vándor; Kányádi Sándor: Jön az ősz; **Petőfi Sándor: Itt van az ősz, itt van újra** /részlet/; Lázár Ervin: Mit ugrálsz, hideg?; **Weöres Sándor: Száncsengő;** Betlehemes játék; Weöres Sándor: Újévi mese; Gazdag Erzsébet: Itt a farsang; Devecsery László: Húsvét; A virágok vetélkedése (népköltészet – húsvét); Szabó Lőrinc: Tavasz; Szilágyi Domokos: Két nyári mondóka; Ágh István: Virágosat álmodtam; valamint ismerettartalmú szövegek az Évszakok, ünnepkörök, hagyományok témakörben (A vastag betűs művek memorittek.)

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Hónapmondóka; Csanádi Imre: Négy testvér; Zelk Zoltán: Őszi mese; Csanádi Imre: Doromboló; Csanádi Imre: Farkas üvölt; Zelk Zoltán: Téli fák; Móra Ferenc: A kíváncsi hópelyhek; Zelk Zoltán: Téli mese; Nemes Nagy Ágnes: Hóesésben; Kányádi Sándor: Betemetett a nagy hó; Szabó Lőrinc: Esik a hó; Devecsery László: Karácsonyi éjben, Kányádi Sándor: Szeptember; Kányádi Sándor: Fenyőmese; Szilágyi Domokos: Ősz; Kányádi Sándor: Szeptember; Kányádi Sándor: Fenyőmese; Kodály Zoltán: Pünkösdlő (részlet); Elindult Mária – magyar népének; Kányádi Sándor: Aki fázik; Zelk Zoltán: Csilingel a gyöngyvirág

ÁLLATOK, NÖVÉNYEK, EMBEREK TÖRZSANYAG

Ismerettartalmú szövegek az Állatok, növények, emberek témakörben

1. évfolyam

Óraszám: 288 óra/év
8 óra/hét

Ajánlás az éves óraszám felosztására

Tematikai egység	Óraszám
BESZÉD ÉS OLVASÁS	
Beszéd és kommunikáció	15
Hang/betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése.	41
Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése.	64
Népmesék, műmesék, versek, népköltészeti alkotások	12
Helyem a közösségben-család, iskola	4
Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	4
Állatok, növények, emberek	4
ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS	
Óvodából iskolába- írás előkészítés, íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése	51
Írás jelrendszere	64
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	15
Kisbetű-nagybetű	4
A magyar ábécé – a betűrend	2
Hangok időtartamának jelentés megkülönböztető szerepe	8
Összes óraszám:	288

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszéd és kommunikáció		Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A szóbeli és az írásos kommunikációban a megértés pontosságának és a kifejezés érthetőségi szintjének emelése. A környezettel való nyelvi kapcsolattartás biztonságának elősegítése.</p> <p>Két vagy több mondat összekapcsolásával a gondolatok, érzések, vélemények pontosabb kifejeztetése.</p> <p>Az endrődi betlehemes megtekintése élőben /Endrődi Tájház/vagy felvételről. Élménybeszámoló.</p>		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>A helyes beszédlejtés. A hangok tiszta artikulációja, az időtartam és a hangkapcsolatok helyes kiejtése. Mondatok, szövegek olvasásakor, memoriterek elmondásakor a hanglejtés, a hangsúly helyes alkalmazása.</p> <p>Az aktív szókincs bővítése, pontosítása szöveggörnyezetben történő értelmezéssel és képek, képzetek, képi kompozíciók fogalmi megfeleltetésével.</p> <p>Mondatok összekapcsolása. Összefüggő mondatok alkotása képek, képsorok alapján, adott vagy választott témáról.</p> <p>Páros és csoportos beszélgetés. Szituációs játékokban a felnőttek és a kortársak udvarias megszólítása és a szituációnak megfelelő nyelvhasználat alkalmazása.</p> <p>Nem verbális jelzések tartalmának felismerése, használata beszéd közben.</p> <p>Önismereti gyakorlatok, szerepjátékok.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – érthetően beszél; – megérti az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit. A kérdésekre értelmesen válaszol; – használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének illendő nyelvi formáit; – bekapcsolódik a közös tevékenységekbe. Alkalmazkodik azok szabályaihoz; – eligazodik szűkebb környezete társas kapcsolatrendszerében; – közösségi feladatot vállal; – felismeri, értékeli és segíti társai ilyen irányú tevékenységét. 	<p><i>Ének-zene; testnevelés és sport:</i> helyes légzéstechnika.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> képek, képzetek, képi kompozíciók; egyszerű (pl. kitalált vagy átélt) cselekmény megjelenítése képekkel (pl. rajzzal, képsorozattal, fotóval) megfelelő hanghatásokkal (pl. zörejjel, énekhanggal) kiegészítve.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> szituációs játékok.</p> <p><i>Hittan:</i> a közös tevékenységek, kommunikáció során az értelem, az akarat, az alázat, az önismeret, a lelkiismeret fejlesztése</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, ritmus, szünet, hangerő, hangsúly, arcjáték, tekintet, testtartás, bemutatkozás, bemutatás, köszönés, megszólítás, kérdés, köszönetnyilvánítás.		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hang/betűtanítás kezdete. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése.		Órakeret 41 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az olvasástanulás előkészítése.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
Motiváció kialakítása, fejlesztése, szorongásmentes olvasási környezet megteremtése. Az olvasáshoz szükséges képességek és részképességek fejlesztése (fonémahallás, megkülönböztető képesség, figyelem, tempó, ritmus, szókincs, nyelvhasználati szabályok, kommunikációs képességek, irányok felismerése, relációs szókincs, nyelvi tudatosság).	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> – nyitott, motivált, érdeklődő az olvasás tanulásában; – rendelkezik a megfelelő ismeretekkel és szókinccsel az olvasást, írásbeliséget illetően; – részképességei elérték a szükséges szintet. 	<i>Vizuális kultúra:</i> ábra, illusztráció, reprodukció. <i>Ének-zene:</i> ritmus, tempó, dallam. <i>Matematika:</i> irányok.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Betű, hang, beszédhang, cím, szöveg, mondat, írásjel, bekezdés.		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hang/betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése.	Órakeret 64 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	Az olvasás jelrendszerének elsajátíttatása, a dekódolási képesség kialakítása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Az olvasásra vonatkozó szókincs, pl. szerző, író, olvasó, cím, szöveg, mondat, írásjel, bekezdés. Az olvasás funkciójáról, folyamatáról alkotott ismeret, meggyőződés kialakítása, fejlesztése.</p> <p>Betűfelismerés, betű-hang, fonéma-graféma azonosítási szabályok, automatizált képesség. Biztonságos betű-összevonási képesség.</p> <p>Olvasástechnikai hibák felismerése, javítása.</p> <p>Magabiztos néma és hangos olvasás a mondat Egyszerűbb, életkori sajátosságoknak megfelelő szintjén.</p> <p>Olvasási stratégiák előkészítése: érzékszervi képek alkotása, grafikus szervezők, összefoglalás, előzetes áttekintés.</p> <p>Az explicit információk, állítások megértése, értelmezése, értékelése, egyszerű következtetések levonása.</p> <p>Mesék, narratív történetek értő hallgatása, felidézése.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – olvasási tevékenysége motivált, érdeklődő; – ismeri a magyar ábécé nyomtatott kis és nagybetűit; – ismeri a betű-hang, fonéma-graféma megfeleltetési szabályait; – biztos betűfelismerési, összevonási képességgel rendelkezik; – ismeri olvasással kapcsolatos erősségeit, hibáit; – rendelkezik az olvasásra, annak folyamatára vonatkozó szókinccsel, ismeretei az életkornak megfelelőek; – biztonsággal, pontosan olvas szavakat, szószerkezeteket, mondatokat életkori sajátosságának megfelelő egyszerű, rövid szövegeket. <p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – használja az előzetes áttekintés, egyszerű összefoglalás, az érzékszervi képek alkotásának stratégiáit a megértés érdekében; – képes a tankönyvi egyszerűbb grafikus szervezőket felhasználni a megértés ellenőrzése érdekében; – tapasztalattal rendelkezik a folyamatos, nem folyamatos, kevert, egyéni, csoportos és iskolai célú szövegekkel kapcsolatban; – a szöveg megértését bizonyítja a következő tevékenységekkel: 	<p><i>Matematika;</i> <i>környezetismeret:</i> szóbeli és írásbeli szövegértés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> Olvasott, felolvasott, mesékhez, gyermekirodalmi alkotásokhoz kapcsolódó élmények megjelenítése és feldolgozása (pl. rajzzal, montázs-, bábkészítéssel) vagy szerepjátékkal.</p> <p>Jel, jelkép, piktogram.</p>

	<p>következtetés, lényegkiemelés, események sorrendjének megállapítása képek segítségével tartalommondás, események összefoglalása, egyszerű értékelése az életkornak – megfelelő szinten.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>Betű, hang, beszédhang, szerző, író, olvasó, cím, szöveg, mondat, írásjel, bekezdés.</p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népmesék, műmesék, versek, népköltészeti alkotások		Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Az irodalmi alkotások befogadásának megalapozása. A műélvezet fejlesztése a beleélés, a képzelet, az asszociációk, a játék, a ritmus és a zene révén. Szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegek megismerése. A költői nyelv sajátosságai (ritmus, rím), megértésének megalapozása. Elemi irodalmi ismeretek elsajátíttatása tapasztalati úton (pl. vers, mondóka, mese, szereplő). Látogatás a helyi Határ Győző Városi Könyvtárba-ismerkedés a mesék világával. „Háromkirályjárás” az endrődi Szent Imre Katolikus Templomban. Élménybeszámoló. Látogatás az Endrődi Tájházba. Ismerkedés a helyi hagyományokkal. Egy helyi néprajzkutató előadásának meghallgatása.</p>		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>Magyar nép- és műköltészeti alkotások megismertetése, a népköltészetben megtestesülő értékek, hagyományok közvetítése. Ismerkedés hazai kisebbségek és más népek irodalmának alkotásaival. A mese és a valóságírás különbségének tudatosítása. Tapasztalatszerzés a verses és a prózai szövegek formájának különbségeiről. Az olvasmány címének, hangulatának megfigyelése; témájának, szereplőinek, főbb eseményeinek megnevezése (pl. Arany László, Benedek Elek, Móra Ferenc, Wass Albert, Illyés Gyula meséi, mesefeldolgozásai). A szereplők cselekedeteinek megítélése, tulajdonságaik megfigyelése. Egyszerű oksági összefüggések felismerése. A cím és a tartalom kapcsolatának felismerése. A verses forma megfigyelése, a ritmus, a rím, az ismétlődések felfedezése, megtapasztalása. Olvasmányok szerzőjének megnevezése.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – hallgat, olvas verset, mesét, életkori sajátosságának megfelelő irodalmi műveket; – képes egyszerű irodalmi szövegek felismerésére műfaji jellemzőinek alapján (pl. mese, vers, mondóka); – néhány verset, mondókát elmond fejből; – dramatikus játékokban együttműködik a társakkal. 	<p><i>Dráma és tánc:</i> dramatikus és improvizációs játékok.</p> <p><i>Ének-zene:</i> ritmus, ismétlődések.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> A szöveg és kép szerepe a mesevilágban. Saját megélt mese és valóságélmények, tapasztalatok megjelenítése vizuális eszközökkel.</p> <p><i>Hittan:</i> a szép és a csúf, a jó és a rossz, az igaz és hazug (hamis), helyes és helytelen megkülönböztetése</p>	

Rövid mesék, történetek dramatikus, bábos megjelenítése. Az olvasmány tartalmához kapcsolódó improvizációs és beleélt játékok.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	mese, vers, verses mese, versszak, verssor, ritmus, ismétlődés, rím.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Helyem a közösségben-család, iskola		Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Itt kerül sor a társadalmi értékek, család, iskola tudatosítására.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
Családból származó közösségi élménye megfogalmazása, összevetése az iskolai élet adottságaival. Új szó vagy kifejezés jelentésének megértése. Társak véleményének meghallgatása. Mesés és valószerű történetek közötti különbség.	A tanuló - megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és saját élethelyzetét; - mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; - bekapcsolódik párbeszédbe, konfliktusokat feldolgozó dramatikus szituációs játékokba	<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> a finommozgások fejlesztése (pl. gyurmázással- a család megformázása). <i>Vizuális kultúra:</i> élményrajz	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Iskola, osztály, közösség, család, családtag, rokon, testvér, otthon, barát, társ, munka, házimunka, történet, mese, vers		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	A tanulók óvodából hozott ismeretei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az ünnepkörök megismerése, az évszakok ritmikusságának megtapasztalása, a hagyományok megismerése.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó szövegek, dalok, szokások, népi gyermekjátékok megismertetése. Egyszerű gyakori közmondások és szólások felismertetése és megértése, magyarázata játékos feladatokon keresztül.	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> - kifejezően, érthetően az élethelyzetnek megfelelően kommunikál - az életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért, felismeri a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket - megismer az évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat és ismeri ezek éves körforgását - megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét 	<i>Matematika:</i> az idő <i>Vizuális kultúra:</i> élményrajz, tájbrázolás <i>Ének-zene:</i> körjátékok, népi játékok
Kulcsfogalmak/ fogalmak	keresztény, keresztyén ünnepkörhöz kapcsolódó jelképek (betlehemi csillag, bárány), családi ünnep, nemzeti ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, közösség, szólás, közmondás, évszak, körforgás	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Állatok, növények, emberek		Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Növény, állat, ember.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A rendszerek, illetve a felépítés működés szempontjából az életközösségek kapcsolatainak megismerése. Annak felismerése, hogy az egyes fajok környezeti igényei eltérőek. A természetvédelem jelentőségének felismerése.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
Az emberek kapcsolata a növényekkel és az állatokkal.	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> - felismeri a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket - megérti az új szó vagy kifejezés jelentését - felidézi személyes élményeit, előzetes tudását - állat vagy növény néhány mondatos bemutatása - egyéni beszámolója természeti környezetben végzett megfigyelésről - állatok, növények csoportosítása különböző szempontok szerint (élőhely, táplálék) 	<p><i>Vizuális kultúra:</i> állatok, növények, emberek ábrázolása</p> <p><i>Ének-zene:</i> dalok növényekről, állatokról</p> <p><i>Technika és életvitel:</i> állatok megformázása</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	ismeretközlő szöveg, adat, információ, élőhely		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Óvodából iskolába- írás- előkészítés – íráskészséget megalapozó képességek fejlesztése		Órakeret 51 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanulás eszközeinek és az eszközök használatának megismertetése, gyakorlása, elemi tanulási szokások kialakítása. Fonématudatosság, hallás fejlesztése.</p> <p>Az iskolai tanuláshoz szükséges pszichikus funkciók, alapvető képességek célirányos fejlesztése (pl. a figyelem tudatossága, tartóssága; feladattudat; a kiváras képessége; differenciált látási és hallási megfigyelések; mozgáskoordináció; finommozgások).</p>		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>Hangok helyének, időtartamának megfigyelése szavakban.</p> <p>Analizáló, szintetizáló feladatok végzése.</p> <p>Tájékozódás térben, síkban.</p> <p>A füzet és az írószerek használata. Finommozgások, mozgáskoordináció fejlesztése.</p> <p>Vonalvezetési gyakorlatok, betűelemek vázolása, írása.</p> <p>Helyes írásszokások kialakítása (testtartás, írószerfogás, kézcsúsztatás).</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – nyitott, motivált, érdeklődő az írás tanulásában; – előzetes képességei és ismeretei megfelelőek az írástanulás megkezdéséhez; – finommotorikája, szem-kéz koordinációja megfelelő szintű; – tisztában van az írás alapvető funkcióival a mindennapi életben. 	<p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> a finommozgások fejlesztése (pl. gyurmázással).</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> a finommozgások fejlesztése rajzolással, festéssel, mintázással.</p> <p><i>Ének-zene:</i> hallásfejlesztés.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Betűelem, vonalrendszer, kapcsolat, viszonzyszavak: bal-jobb, előtte, mögötte, alatta, felette, közöttte, mellette stb.		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Írás jelrendszere	Órakeret 64 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az írás jelrendszerének differenciált elsajátíttatása. A helyes írásszokások kialakítása az egyéni képességkülönbségek figyelembevételével. Az írástechnika és a rendezett kézírás megalapozása, fejlesztése.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Az írott kis- és nagybetűk szabályos alakítása, kapcsolása. Betűkapcsolatok, rövid szavak írása. A hangok időtartamának jelölése. Másolás írott, majd nyomtatott mintáról: szavak, szókapcsolatok, rövid mondatok írása. Hat betűnél nem hosszabb szavak látó-halló tollbamondásra írása. Rövid szavak írása emlékezetből.	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> – ismeri és használja a magyar ábécé betűinek írott alakjait; – írása rendezett, a betűket olvashatóan alakítja és kapcsolja egymáshoz. 	<i>Vizuális kultúra:</i> irányváltásokat segítő vonalkombinációk (vonalkötegek, vonalgombolyagok stb.) használata.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Nyomtatott betű, írott betű, írásjegy, egyjegyű betű, kétjegyű betű, háromjegyű betű, kisbetű, nagybetű, szótag, szó, mondat, szöveg, ékezet, írásjel, magánhangzó, mássalhangzó, hosszú hang, rövid hang	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg		Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	Betű- és hangazonosítás, analízáló-, szintetizáló képesség, helyes beszéd, hallás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Saját tempójában elsajátítsa az anyanyelvi írás jelrendszerét. Olvashatóan írjon, törekedjen a rendezett írásképre, a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására. Érthetően a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikáljon. Hang és betű analízis, fonémahallás, vizuális memória, ritmus fejlesztés, beszéd és artikulációk képesség. Helyesírási készség fejlesztése.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
Szabályos betűalakítás és betűkapcsolás a szavak, szókapcsolatok, mondatok és rövid szövegek írásakor. Az íráshasználat normáinak megtartása. Elvárható tempójú írás. Egy-két összefüggő mondat leírása másolással, tollbamondás után vagy emlékezetből. Helyes írásszokások alkalmazása (testtartás, írószerfogás, kézcsúsztatás).	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> – másoláskor nem vét írástechnikai hibát; – jelöli a mondatkezdést és a mondatzárást; – a gyakorolt szókészlet körében alkalmazza a szókezdő nagybetűt; – ismeri az időtartam és a j hang kétféle jelölési módját; – szövegminta alapján felismeri és kijavítja hibáit. 	<i>Vizuális kultúra:</i> térérzékelés, finommotorika, esztétikai igényesség; különféle vonaltípusok készségfejlesztő alkalmazása. <i>Testnevelés és sport:</i> harmonikus mozgás. <i>Ének-zene:</i> tempó, ritmus.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-ly, írásjelek, kisbetű, nagybetű		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Kisbetű-nagybetű	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Szókincsfejlesztés, szókincs-aktivizálás. Helyesírási készség fejlesztése, funkcionális másolással, tollbamondással. Hibajavítás és önellenőrzési képesség fejlesztése.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Szabályos betűalakítás és betűkapcsolás a szavak, szókapcsolatok, mondatok és rövid szövegek írásakor. Az íráshasználat normáinak megtartása. Elvárható tempójú írás. Helyes írásszokások alkalmazása (testtartás, írószerfogás, kézcsúsztatás). Szavak csoportosítása, válogatása.	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> – másoláskor nem vét írástechnikai hibát; – jelöli a mondatkezdést és a mondatzárást; – a gyakorolt szókészlet körében alkalmazza a szókezdő nagybetűt; – ismeri az időtartam és a j hang kétféle jelölési módját; 	<i>Vizuális kultúra:</i> térérzékelés, finommotorika, esztétikai igényesség; különféle vonaltípusok készségfejlesztő alkalmazása. <i>Testnevelés és sport:</i> harmonikus mozgás. <i>Ének-zene:</i> tempó, ritmus.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kisbetű, nagybetű; margó, élőlények neve, tárgyak neve, önellenőrzés, hibajavítás	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A magyar ábécé- a betűrend	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Kis- és nagybetűk írása. Szabályos betűalakítás és betűkapcsolás.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az elsajátított új nyelvhasználati módok készségeinek továbbfejlesztése: az írásmozgások automatizmusainak és az íráshoz kapcsolódó helyes szokásoknak a megerősítése.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Szabályos betűalakítás és betűkapcsolás a szavak, szókapcsolatok, mondatok és rövid szövegek írásakor. Az íráshasználat normáinak megtartása. Elvárható tempójú írás. Helyes írásszokások alkalmazása (testtartás, írószerfogás, kézcsúsztatás). Magánhangzók, mássalhangzók megkülönböztetése.	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> – másoláskor nem vét írástechnikai hibát; – jelöli a mondatkezdést és a mondatzárást; – a gyakorolt szókészlet körében alkalmazza a szókezdő nagybetűt; – ismeri az időtartam és a j hang kétféle jelölési módját; – ismeri a magyar ábécét 	<i>Vizuális kultúra:</i> térérzékelés, finommotorika, esztétikai igényesség; különféle vonaltípusok készségfejlesztő alkalmazása. <i>Testnevelés és sport:</i> harmonikus mozgás. <i>Ének-zene:</i> tempó, ritmus.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, ábécé.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hangok időtartamának jelentés megkülönböztető szerepe	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az anyanyelvhasználat tudatosításának megindítása, a helyesírás biztonságának megalapozása. A nyelvi elemzési készség fejlesztése és a nyelvtani fogalmak használatának tudatosítása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
A mondat, a szó, a hang, a betű felismerése és megnevezése. Az ábécé hangjainak felsorolása. A betűrend használata gyakorlati feladatokban. A hangok csoportosítása fajtájuk és időtartamuk szerint. A szótagolás szabályszerűségeinek felismerése. A szavak jelentést hordozó szerepének ismerete. .	A tanuló – felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat, és a különféle feladatmegoldásban használja a szabályokat.	<i>Vizuális kultúra:</i> hangfelvételek és képfelvételek készítése; a helyes kiejtés vizsgálata a felvétel segítségével. <i>Ének-zene:</i> ritmusjátékok ütőhangszereken.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Ábécé, magánhangzó, mássalhangzó; hang, betű. szótag, szó, mondat	

A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltételei az első évfolyam végén (minimumszint):

- A tanuló érthetően, összefüggő mondatokban beszéljen, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció legalapvetőbb szabályaival, alkalmazza őket.
- Értse meg a felnőttek és társai szóbeli közléseit, az egyszerű magyarázatokat, utasításokat.
- A kérdésekre értelmesen válaszoljon.
- Aktivizálja szókincsét a szövegalkotó feladatokban.
- Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának köszöntésének udvarias nyelvi formáit.
- Követhetően számoljon be élményeiről, olvasmányai tartalmáról.
- Szöveghűen mondja el memoritereket.
- Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen életkorának megfelelő szókincssel.
- Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel.
- Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét.
- Írása legyen rendezett, pontos.

- Ismerje fel és nevezze meg a tanult nyelvtani fogalmakat, szükség szerint idézze fel és alkalmazza a helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet szavaiban.
- Jelölje helyesen a *j* hangot 15–20 begyakorolt szóban.
- Helyesen válassza el az egyszerű szavakat.
- Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történelmi érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett.
- Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén.

2. évfolyam

Óraszám: 288 óra/év
8 óra/hét

Ajánlás az éves óraszám felosztására

Tematikai egység	Óraszám
BESZÉD ÉS OLVASÁS	
Beszéd és kommunikáció	25
Betűtanítás. Olvasási készséget megalapozó részképességek fejlesztése.	24
Népmesék, műmesék, versek, népköltészeti alkotások	56
Helyem a közösségben-család, iskola	13
Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	13
Állatok, növények, emberek	13
ÍRÁS ÉS HELYESÍRÁS	
Írás jelrendszere	25
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	36
Kisbetű-nagybetű	22
A magyar ábécé – a betűrend	25
Hangok időtartamának jelentés megkülönböztető szerepe	36
Összes óraszám:	288

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszéd és kommunikáció		Órakeret 25 óra
Előzetes tudás	A szóbeli kommunikáció alapvető szabályainak ismerete.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A szóbeli és az írásos kommunikációban a megértés pontosságának és a kifejezés érthetőségi szintjének emelése. A környezettel való nyelvi kapcsolattartás biztonságának elősegítése.</p> <p>Két vagy több mondat összekapcsolásával a gondolatok, érzések, vélemények pontosabb kifejeztetése.</p> <p>Az endrődi betlehemes megtekintése élőben /Endrődi Tájház/vagy felvételtől. Élménybeszámoló.</p>		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>A helyes beszédlevegzés. A hangok tiszta artikulációja, az időtartam és a hangkapcsolatok helyes kiejtése. Mondatok, szövegek olvasásakor, memoriterek elmondásakor a hanglejtés, a hangsúly helyes alkalmazása.</p> <p>Az aktív szókincs bővítése, pontosítása szövegkörnyezetben történő értelmezéssel és képek, képzetek, képi kompozíciók fogalmi megfeleltetésével.</p> <p>Mondatok összekapcsolása. Összefüggő mondatok alkotása képek, képsorok alapján, adott vagy választott témáról.</p> <p>Páros és csoportos beszélgetés. Szituációs játékokban a felnőttek és a kortársak udvarias megszólítása és a szituációnak megfelelő nyelvhasználat alkalmazása.</p> <p>Nem verbális jelzések tartalmának felismerése, használata beszéd közben.</p> <p>Önismereti gyakorlatok, szerepjátékok.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – érthetően beszél; – megérti az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit. A kérdésekre értelmesen válaszol; – használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének illendő nyelvi formáit; – bekapcsolódik a közös tevékenységekbe. <p>Alkalmazkodik azok szabályaihoz;</p> <ul style="list-style-type: none"> – eligazodik szűkebb környezete társas kapcsolatrendszerében; – közösségi feladatot vállal; – felismeri, értékeli és segíti társai ilyen irányú tevékenységét. 	<p><i>Ének-zene; testnevelés és sport:</i> helyes légzéstechnika.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> képek, képzetek, képi kompozíciók; egyszerű (pl. kitalált vagy átélt) cselekmény megjelenítése képekkel (pl. rajzzal, képsorozattal, fotóval) megfelelő hanghatásokkal (pl. zörejjel, énekhanggal) kiegészítve.</p> <p><i>Hittan:</i> a közös tevékenységek, kommunikáció során az értelem, az akarat, az alázat, az önismeret, a lelkiismeret fejlesztése, a közösségen belüli alkalmazkodás</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, ritmus, szünet, hangerő, hangsúly, arcjáték, tekintet, testtartás, bemutatkozás, bemutatás, köszönés, megszólítás, kérés, köszönetnyilvánítás.		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hang/ betűtanítás. megalapozó fejlesztése.	Olvasási készséget rész képességek	Órakeret 24 óra
Előzetes tudás	Az olvasás jelrendszerének ismerete.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az olvasás technikájának fejlesztése, a pontos szövegértés megalapozása.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
Motiváció kialakítása, fejlesztése, szorongásmentes olvasási környezet megteremtése. Az olvasáshoz szükséges képességek és rész képességek fejlesztése (fonémahallás, megkülönböztető képesség, figyelem, tempó, ritmus, szókinccs, nyelvhasználati szabályok, kommunikációs képességek, irányok felismerése, relációs szókinccs, nyelvi tudatosság).	A tanuló – nyitott, motivált, érdeklődő az olvasás tanulásában; – rendelkezik a megfelelő ismeretekkel és szókinccsel az olvasást, írásbeliséget illetően; – rész képességei elérték a szükséges szintet.	<i>Vizuális kultúra:</i> ábra, illusztráció, reprodukció. <i>Ének-zene:</i> ritmus, tempó, dallam. <i>Matematika:</i> irányok.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Betű, hang, beszédhang, cím, szöveg, mondat, írásjel, bekezdés.		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népmesék, műmesék, versek, népköltészeti alkotások	Órakeret 56 óra
Előzetes tudás	Az olvasás jelrendszerének ismerete, gyakorlott használata, egyszerű szövegek értelmezésének elemi szintje	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az irodalmi alkotások befogadásának megalapozása. A műélvezet fejlesztése a beleélés, a képzelet, az asszociációk, a játék, a ritmus és a zene révén. Szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegek megismerése. A költői nyelv sajátosságai (ritmus, rím), megértésének megalapozása. Elemi irodalmi ismeretek elsajátíttatása tapasztalati úton (pl. vers, mondóka, mese, szereplő). Látogatás a helyi Határ Győző Városi Könyvtárba-ismerkedés a mesék világával. „Háromkirályjárás” az endrődi Szent Imre Katolikus Templomban. Élménybeszámoló. Látogatás az Endrődi Tájháza. Ismerkedés a helyi hagyományokkal. Egy helyi néprajzkutató előadásának meghallgatása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok

<p>Magyar nép- és műköltészeti alkotások megismertetése, a népköltészetben megtestesülő értékek, hagyományok közvetítése. Ismerkedés hazai kisebbségek és más népek irodalmának alkotásaival.</p> <p>A mese és a valóságleírás különbségének tudatosítása. Tapasztalatszerzés a verses és a prózai szövegek formájának különbségeiről.</p> <p>Az olvasmány címének, hangulatának megfigyelése; témájának, szereplőinek, főbb eseményeinek megnevezése (pl. Arany László, Benedek Elek, Móra Ferenc, Wass Albert, Illyés Gyula meséi, mesefeldolgozásai). A szereplők cselekedeteinek megítélése, tulajdonságaik megfigyelése. Egyszerű oksági összefüggések felismerése.</p> <p>A cím és a tartalom kapcsolatának felismerése.</p> <p>A verses forma megfigyelése, a ritmus, a rím, az ismétlődések felfedezése, megtapasztalása.</p> <p>Olvasmányok szerzőjének megnevezése.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – hallgat, olvas verset, mesét, életkori sajátosságának megfelelő irodalmi műveket; – képes egyszerű irodalmi szövegek felismerésére műfaji jellemzőinek alapján (pl. mese, vers, mondóka); – néhány verset, mondókát elmond fejből; – dramatikus játékokban együttműködik a társakkal. 	<p><i>Ének-zene:</i> ritmus, ismétlődések.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> A szöveg és kép szerepe a mesevilágban. Saját megélt mese és valóságélmények, tapasztalatok megjelenítése vizuális eszközökkel.</p> <p><i>Hittan:</i> a szép és a csúf, a jó és a rossz, az igaz és hazug (hamis), helyes és helytelen megkülönböztetése</p>
<p>Rövid mesék, történetek dramatikus, bábos megjelenítése. Az olvasmány tartalmához kapcsolódó improvizációs és beleélő játékok.</p>		
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>mese, vers, verses mese, versszak, verssor, ritmus, ismétlődés, rím, népköltészet, műköltészet, mesekezdés, mesebefejezés, főszereplő, mellékszereplő.</p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Helyem a közösségben-család, iskola	Órakeret 13 óra
Előzetes tudás	A társadalmi értékek, család, iskola fogalmának ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Családjából származó közösségi élmények megfogalmazása, összevetése az iskolai élet adottságaival. A megismert szavak, kifejezések alkalmazása különböző nyelvi szinten. Különbséget tesz mesés és valószerű történetek között. Cím és a szöveg közötti összefüggés felismerése. Lényeges elemek kiemelése, összefoglalása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Új szó vagy kifejezés jelentésének megértése. Társak véleményének meghallgatása. Olvasási stratégiák alkalmazása. Rövidebb versek, mondókák, versrészletek felidézése önállóan vagy segítséggel. Rövid mesék megértése, feldolgozása.	A tanuló - megfigyeli és összehasonlítja a történetek tartalmát és saját élethelyzetét; - mozgósítja a hallott és olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos ismereteit, élményeit, tapasztalatait, és összekapcsolja azokat; - bekapcsolódik párbeszédbe, konfliktusokat feldolgozó dramatikus szituációs játékokba	<i>Vizuális kultúra:</i> élményrajz
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Iskola, osztály, közösség, család, családtag, rokon, testvér, otthon, barát, társ, munka, házimunka, történet, mese, vers, szereplők és tulajdonságaik, probléma és megoldás	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Évszakok, ünnepkörök, hagyományok	Órakeret 13 óra
Előzetes tudás	Ismeri az évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz, szokásokhoz kapcsolódó alapfogalmakat.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az ünnepkörök megismerése, az évszakok ritmikusságának megtapasztalása, a hagyományok elmélyítése.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó szövegek, dalok, szokások, népi gyermekjátékok megismertetése. Egyszerű gyakori közmondások és szólások felismertetése és megértése, magyarázata játékos feladatokon keresztül.	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> - kifejezően, érthetően az élethelyzetnek megfelelően kommunikál - az életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért, felismeri a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket - megismer az évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat és ismeri ezek éves körforgását - megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét 	<i>Matematika:</i> az idő <i>Vizuális kultúra:</i> élményrajz, tájábrázolás <i>Ének-zene:</i> körjátékok, népi játékok
Kulcsfogalmak/ fogalmak	keresztény, keresztyén ünnepkörhöz kapcsolódó jelképek (betlehemi csillag, bárány), családi ünnep, nemzeti ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, közösség, szólás, közmondás, évszak, körforgás	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Állatok, növények, emberek	Órakeret 13 óra
Előzetes tudás	Alapfogalmak ismerete a növények, állatok, emberek témakörben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A rendszerek, illetve a felépítés működés szempontjából az életközösségek kapcsolatainak megismerése. Annak felismerése, hogy az egyes fajok környezeti igényei eltérőek. A természetvédelem jelentőségének felismerése.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Az emberek kapcsolata a növényekkel és az állatokkal.	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> - felismeri a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket - megérti az új szó vagy kifejezés jelentését - felidézi személyes élményeit, előzetes tudását - állat vagy növény néhány mondatos bemutatása - egyéni beszámolója természeti környezetben végzett megfigyelésről - állatok, növények csoportosítása különböző szempontok szerint (élőhely, táplálék) 	<p><i>Vizuális kultúra:</i> állatok, növények, emberek ábrázolása</p> <p><i>Ének-zene:</i> dalok növényekről, állatokról</p> <p><i>Technika és életvitel:</i> állatok megformázása</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	ismeretközlő szöveg, adat, információ, élőhely	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Írás jelrendszere	Órakeret 25 óra
Előzetes tudás	A tanult helyesírási ismeretek alkalmazása, olvasható írás, rendezett íráskép.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Szerialitás (a sorrendiség-zabályszerűségek, ismétlődések) fejlesztése. A helyes írásszokások kialakítása az egyéni képességkülönbségek figyelembevételével. Az írástechnika és a rendezett kézirás fejlesztése.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Az írott kis- és nagybetűk szabályos alakítása, kapcsolása. Betűkapcsolatok, rövid szavak írása. A hangok időtartamának jelölése. Másolás írott, majd nyomtatott mintáról: szavak, szókapcsolatok, rövid mondatok írása. Hat betűnél nem hosszabb szavak látó-halló tollbamondásra írása. Rövid szavak írása emlékezetből.	A tanuló – ismeri és használja a magyar ábécé betűinek írott alakjait; – írása rendezett, a betűket olvashatóan alakítja és kapcsolja egymáshoz.	<i>Vizuális kultúra:</i> irányváltásokat segítő vonalkombinációk (vonalkötegek, vonalgombolyagok stb.) használata.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Nyomtatott betű, írott betű, írásjegy, egyjegyű betű, kétjegyű betű, háromjegyű betű, kisbetű, nagybetű, szótag, szó, mondat, szöveg, ékezet, írásjel, magánhangzó, mássalhangzó, hosszú hang, rövid hang	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg	Órakeret 36 óra
Előzetes tudás	Betű- és hangazonosítás, analízis-, szintetizáló képesség, helyes beszéd, hallás	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Saját tempójában elsajátítsa az anyanyelvi írás jelrendszerét. Olvashatóan írjon, törekedjen a rendezett írásképre, a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására. Érthetően a kommunikációs helyzetnek megfelelően kommunikáljon. Hang és betű analízis, fonémahallás, vizuális memória, ritmus fejlesztés, beszéd és artikulációk képesség. Helyesírási készség fejlesztése.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Szabályos betűalakítás és betűkapcsolás a szavak, szókapcsolatok, mondatok és rövid szövegek írásakor. Az íráshasználat normáinak megtartása. Elvárható tempójú írás. Egy-két összefüggő mondat leírása másolással, tollbamondás után vagy emlékezetből. Helyes írásszokások alkalmazása (testtartás, írószerszámok használata, kézcsúsztatás).	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> – másoláskor nem vét írástechnikai hibát; – jelöli a mondatkezdést és a mondatzárást; – a gyakorolt szóképlet körében alkalmazza a szókezdő nagybetűt; – ismeri az időtartam és a j hang kétféle jelölési módját; – szövegmintán alapján felismeri és kijavítja hibáit. 	<i>Vizuális kultúra:</i> térérzékelés, finommotorika, esztétikai igényesség; különféle vonaltípusok készségfejlesztő alkalmazása. <i>Testnevelés és sport:</i> harmonikus mozgás. <i>Ének-zene:</i> tempó, ritmus.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Betű, hang, szó, szókapcsolat, mondat, szöveg, j-ly, írásjelek, kisbetű, nagybetű	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Kisbetű-nagybetű		Órakeret 22 óra
Előzetes tudás	A kis- és nagybetűk ismerete.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Szókincsfejlesztés, szókincs-aktivizálás. Helyesírási készség fejlesztése, funkcionális másolással, tollbamondással. Hibajavítás és önellenőrzési képesség fejlesztése.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
Szabályos betűalakítás és betűkapcsolás a szavak, szókapcsolatok, mondatok és rövid szövegek írásakor. Az íráshasználat normáinak megtartása. Elvárható tempójú írás. Helyes írásszokások alkalmazása (testtartás, írószerfogás, kézcsúsztatás). Szavak csoportosítása, válogatása.	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> – másoláskor nem vét írástechnikai hibát; – jelöli a mondatkezdést és a mondatzárást; – a gyakorolt szókészlet körében alkalmazza a szókezdő nagybetűt; – ismeri az időtartam és a <i>j</i> hang kétféle jelölési módját; 	<i>Vizuális kultúra:</i> térérzékelés, finommotorika, esztétikai igényesség; különféle vonaltípusok készségfejlesztő alkalmazása. <i>Testnevelés és sport:</i> harmonikus mozgás. <i>Ének-zene:</i> tempó, ritmus.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kisbetű, nagybetű; margó, élőlények neve, tárgyak neve, önellenőrzés, hibajavítás		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A magyar ábécé- a betűrend		Órakeret 25 óra
Előzetes tudás	Kis- és nagybetűk írása. Szabályos betűalakítás és betűkapcsolás.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az elsajátított új nyelvhasználati módok készségeinek továbbfejlesztése: az írásmozgások automatizmusainak és az íráshoz kapcsolódó helyes szokásoknak a megerősítése.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
Szabályos betűalakítás és betűkapcsolás a szavak, szókapcsolatok, mondatok és rövid szövegek írásakor. Az íráshasználat normáinak megtartása. Elvárható tempójú írás. Helyes írásszokások alkalmazása (testtartás, írószerfogás, kézcsúsztatás). Magánhangzók, mássalhangzók megkülönböztetése.	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> – másoláskor nem vét írástechnikai hibát; – jelöli a mondatkezdést és a mondatzárást; – a gyakorolt szókészlet körében alkalmazza a szókezdő nagybetűt; – ismeri az időtartam és a <i>j</i> hang kétféle jelölési módját; – ismeri a magyar ábécét 	<i>Vizuális kultúra:</i> térérzékelés, finommotorika, esztétikai igényesség; különféle vonaltípusok készségfejlesztő alkalmazása. <i>Testnevelés és sport:</i> harmonikus mozgás. <i>Ének-zene:</i> tempó, ritmus.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, ábécé.		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hangok időtartamának jelentés megkülönböztető szerepe	Órakeret 36 óra
Előzetes tudás	A hangok csoportosításának ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az anyanyelvhasználat tudatosításának megindítása, a helyesírás biztonságának megalapozása. A nyelvi elemzési készség fejlesztése és a nyelvtani fogalmak használatának tudatosítása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
A mondat, a szó, a hang, a betű felismerése és megnevezése. Az ábécé hangjainak felsorolása. A betűrend használata gyakorlati feladatokban. A hangok csoportosítása fajtájuk és időtartamuk szerint. A szótagolás szabályszerűségeinek felismerése. A szavak jelentést hordozó szerepének ismerete.	A tanuló – felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat, és a különféle feladatmegoldásban használja a szabályokat.	<i>Vizuális kultúra:</i> hangfelvételek és képfelvételek készítése; a helyes kiejtés vizsgálata a felvétel segítségével. <i>Ének-zene:</i> ritmusjátékok ütőhangszereken.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Ábécé, magánhangzó, mássalhangzó; hang, betű. szótag, szó, mondat, egyjegyű, kétjegyű, háromjegyű, rövid, hosszú	

A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltételei a második évfolyam végén (minimumszint):

- A tanuló érthetően, összefüggő mondatokban beszéljen, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció legalapvetőbb szabályaival, alkalmazza őket.
- Értse meg a felnőttek és társai szóbeli közléseit, az egyszerű magyarázatokat, utasításokat.
- A kérdésekre értelmesen válaszoljon.
- Aktivizálja szókincsét a szövegalkotó feladatokban.
- Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának köszöntésének udvarias nyelvi formáit.
- Követhetően számoljon be élményeiről, olvasmányai tartalmáról.
- Szöveghűen mondja el memoritereket.
- Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen életkorának megfelelő szókinccsel.
- Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel.
- Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét.

- Írása legyen rendezett, pontos.
- Ismerje fel és nevezze meg a tanult nyelvtani fogalmakat, szükség szerint idézze fel és alkalmazza a helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet szavaiban.
- Jelölje helyesen a *j* hangot 25–30 begyakorolt szóban.
- Helyesen válassza el az egyszerű szavakat.
- Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett.
- Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén.

3–4. évfolyam

A beszédképesség, a szóbeli szövegek megértésének, értelmezésének és alkotásának fejlesztése képezi alapját és kiinduló pontját valamennyi újonnan megtanulásra kerülő nyelvi tevékenységnek. E fejlettség döntően meghatározza a gyermek kortársaival való kapcsolattartásának és iskolai pályafutásának sikerét. Ezért különösen fontos a kulturált nyelvi magatartás megalapozása, a szókincs aktivizálása szövegalkotó feladatokkal, a narráció ösztönzése, gyakoroltatása. Az olvasástechnika eszközzé fejlesztése feltételt teremt az írott szövegek önálló megértéséhez. A szövegek értelmezésével és feldolgozásával felkészít az alapvető szövegműveletek önálló alkalmazására. Az olvasmányok sokoldalú feldolgozása fejleszti a tanulók kritikai érzékét, ítélőképességét és empátiáját, a kifejezés nyelvi megvalósulására való figyelmet. Lehetőséget teremt egyszerű irodalmi formákkal kapcsolatos tapasztalatok szerzésére, irodalmi kifejezésformák, stílusbeli és szerkezeti sajátosságok felfedezésére, a magyar nyelv és a magyar kultúra hagyományainak megismerésére, az olvasás megszerettetésére. Az írásbeli szövegalkotás szabályainak megtanítása különböző témájú és szövegtípusú olvasmányok feldolgozásával valósul meg. Ezek szolgálnak mintául a gyermekek fogalmazásaihoz, nyitnak utat a későbbi kreatív alkotásokhoz, a képzelet, az érzelmek, a gondolatok önálló kifejezéséhez. A szövegek az árnyalt, gazdag szókincs kialakításának forrásai is; hozzájárulnak az önkifejezés igényének kielégítéséhez és képességének fejlődéséhez. Az önálló tanulás képességének kialakítása az olvasás-szövegértés képességének fejlesztésébe ágyazva az ismeretszerző képességek intenzív fejlesztését szolgálja. Fontos a tanulási szokások és technikák tanulása, a különféle források és azok használatának, az információszerzés lehetőségeinek és korlátainak megismerése, a szelekció, az összehasonlítás és a kritikai feldolgozás képességének fejlesztése.

A 3–4. évfolyamon az írás-helyesírás tanításának célja az életkornak és az oktatás igényeinek megfelelő írástechnika differenciált kialakítása, a tanulást és az írásos önkifejezést szolgáló eszközzé fejlesztése az olvashatóság, a rendezettség és a helyesség igényével. A tapasztalati megalapozottságú, elemi szintű grammatikai ismeretek megszerzésével elkezdődik a tudatos nyelvszemlélet kialakulásának folyamata. Fejlődésnek indul a nyelvi kifejezésre irányuló figyelem, az önértékelő képesség, a kritikai érzék és az igényes, változatos és kifejező nyelvhasználatra való törekvés különféle kommunikációs helyzetekben.

MESÉK, TÖRTÉNETEK, VERSEK

TÖRZSANYAG

Magyar népmesék: A furfangos királykisasszony és az okos molnárlegény; A molnár, a fia meg a szamár; Világszép Ilonka; Hazugságmese; Füllentő mese; Kőleves; A só; Szécsi Magda: A

cigányasszony meg az ördög; Benedek Elek: A szamár meg az oroszlán; A holló és a róka - Aesopus, La Fontaine; Romhányi József: Interjú a farkassal, aki állítólag megette Piroskát; Rákos Sándor: A két kis vadkörtefa; Tordon Ákos: Pilleruha; Lázár Ervin: Csodapatika; Csukás István: A téli tücsök meséi (részlet)

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak:

Magyar népmesék: A szamárrá változott barát; Az öszvércsikó, a róka meg a farkas; A megszámlálhatatlan sok juh; A csillagszemű juhász; Mese a dohányról; A legfinomabb falat; Benedek Elek: Kígyós Jancsi; Lázár Ervin: A szökevény szeplők; Pilinszky János: A nap születése; Szilvát adok szeméért! (bolgár népmese); Berze Nagy János: A fekete madár; Arany László: A macska és az egér; A farkas és a bárány – Aesopus és La Fontaine; Benedek Elek: Az öregek; Lázár Ervin: Vacskamati; Kányádi Sándor: Kenyérmadár; Kányádi Sándor: Farkasúzó furulya

Nemes Nagy Ágnes: Fekete hattyú; Nemes Nagy Ágnes: Bodzavirág; Kányádi Sándor: Valami készül; **Radnóti Miklós: Éjszaka**; Verbóczy Antal: Ősz (képvers); Áprily Lajos: Március; **József Attila: Mama**; Tóth Árpád: Láng; József Attila: Kertész leszek; Weöres Sándor: Hold és felhő; Nagy László: Dióverés; Kányádi Sándor: Ballada; Tamkó Sirató Károly: Tengerecki hazaszáll; **Kölcsey Ferenc: Himnusz (első két versszak)**; **Vörösmarty Mihály: Szózat (keretversszakok)**; **Petőfi Sándor: Nemzeti dal**; Leksa Manush: Cigány bölcsődal (A vastag betűs művek memoritek.)

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Radnóti Miklós: A mécsvirág kinyílik; Ratkó József: Tavasz; Weöres Sándor: Kánikula; József Attila: Csendes, kérébe...; Kányádi Sándor: Csukástó; Weöres Sándor: Fülemlé; Weöres Sándor: A tündér; Weöres Sándor: Robogó szekerek – *próza költemény*; Kányádi Sándor: Söhajtás; *Magyar népdalok*: Elindultam szép hazámbul; Tavaszi szél vizet áraszt; Ej-haj, gyöngyvirág; Nem szoktam; Serkenj fel, kegyes nép

MONDÁK, REGÉK

TÖRZSANYAG

Gaál Mózes: Mese a csodaszarvasról; Móra Ferenc: A hunok hazát keresnek; Móra Ferenc: Az Isten kardja; Gárdonyi Géza: Attila temetése; Gaál Mózes: Emese álma; Lázár Ervin: Szent István koronája (részletek); A sapkatöltés – Szent István-legendá – *somogyi népmonda nyomán*; Mátyást királlyá választják – *Benczédi Székely István és Thuróczi János krónikája nyomán*; Mátyás király és az öregember – (*Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese*); Móra Ferenc: Furfangos Támadi; Móra Ferenc: Kevély Kereki valamint ismerettartalmú szövegek

A törzsanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Gaál Mózes: Fiamnak; A magyarok eredete – Kézai Simon és Anonymus krónikája nyomán; Garay János: Álmos (részlet); A fehér ló mondája (A Képes Krónika nyomán); Koltay Gergely: Honfoglalás; A vérszerződés - Anonymus krónikája nyomán; Kányádi Sándor: Az elveszett követ; Móra Ferenc: Harmatos zöld fűben... ; Gergő juhász kanala – magyar népmese; Mesék Mátyás királyról; Tatay Sándor: Kinizsi Pál – könyvismertetés; Tatay Sándor: Kinizsi Pál (Két fenevad – részlet); Móra Ferenc: Bem apó kisdobosa; Mikszáth Kálmán: A nagy nap; Galamboskő – népmonda nyomán (Lengyel Dénes: Régi magyar mondák című könyvéből); Hegedűs Géza: Egy külföldi követ levele

Mátyás király könyvtárából valamint ismerettartalmú szövegek: a Vérszerződés, honfoglalás, honfoglalók élete a Kárpát-medencében, honfoglalás-kori mesterségek, Szent Korona története, Államalapítás, királyok kora, tatárjárás, török hódoltság kora, kuruc-labanc korszak (Rákóczi), forradalom és szabadságharc

HELYEM A VILÁGBAN

TÖRZSANYAG

Kiss Anna: Hol van a világ vége? – *próza-költemény*; Fekete István: A tölgyfa (részlet); Csukás István: Kurta mese Lázár Ervínről (Lázár Ervin ötvenedik születésnapjára) valamint Ismerettartalmú szövegek a Helyem a világban témakörben

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Janikovszky Éva: Ha én felnőtt volnék; Janikovszky Éva: Velem mindig történik valami (részlet)

ÜNNEPKÖRÖK, HAGYOMÁNYOK, MESTERSÉGEK

TÖRZSANYAG

Nagy László: Adjon az Isten; Nagy László: Csodafű – szarvas; Nagyváradi János: Csendes éj; Dsida Jenő: Itt van a szép karácsony; Ady Endre: Kis, karácsonyi ének; Szabó Lőrinc: Lóci verset ír; Locsolóvers; Kodály Zoltán: Pünkösdlő (részlet) továbbá ismerettartalmú szövegek az Ünnepekörök, hagyományok, mesterségek témakörben

NÖVÉNYEK, ÁLLATOK, EMBEREK (TALÁLMÁNYOK, FELFEDEZÉSEK)

TÖRZSANYAG

Buda Ferenc: Kőből rakott mese; Lázár Ervin: Bab Berci köve - dramatizált változat valamint ismerettartalmú szövegek: A föld élőlényei: növények, állatok – az életkori sajátosságoknak megfelelő érdekességek; Különleges tájak bemutatása (Magyarország); Magyar találmányok felfedezések; Nobel-díjasok valamint ismerettartalmú szövegek

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Fekete István: Csí és más mesék; valamint ismerettartalmú szövegek: A világegyetemről haladva a Földre – a bolygónk megismerése (pl: nyughatatlan bolygónk; háborgó Föld – vulkánkitörések, földrengések keletkezése; barlangok: cseppkő, jég; a felszín vizei; a légkör; a szivárvány; villámok keletkezése

OLVASSUNK EGYÜTT! KÖZÖS OLVASMÁNYOK

TÖRZSANYAG

Lázár Ervin: Bab Berci; Tatay Sándor: Kinizsi Pál; Fekete István: Vuk

A törzanyaghoz kapcsolódó, kiegészítő tartalmak

Berg Judit: Rumini; Janikovszky Éva: A nagy zuhó; Csukás István: Pom-pom meséi

3. évfolyam

Óraszám: 216 óra/év
6 óra/hét

Ajánlás az éves óraszám felosztására

Tematikai egység	Óraszám
OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS	
Beszéd és kommunikáció	11
Mesék, történetek, versek, népköltészeti alkotások	25
Mondák, regék	29
Helyem a világban	12
Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek	12
Állatok, növények, tájak, találmányok	15
Olvassunk együtt! Közös olvasmányok	4
NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS	
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	13
A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései	23
Szótó és toldalék, szóelemzés	8
Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	7
Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve-kisbetű-nagybeű	17
Tulajdoságokat kifejező szavak	15
Mennyiségeket kifejező szavak	9
Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben	16
Összes:	216

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszéd és kommunikáció	Órakeret 11 óra
Előzetes tudás	Egyszerű szóbeli közlések megértése. Kérdésekre értelmes, rövid válaszok adása. A mindennapi kommunikáció alapformáinak alkalmazása a szokás és tisztelet szintjén: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kérdezés, kérés, köszönetnyilvánítás, köszöntés.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A beszéd tartalmának, hangzásának, stílusának és kifejező erejének egymással összefüggő fejlesztése. A beszéd és a megértés továbbfejlesztése, különös tekintettel a pontosságra, a folyamatosságra és a kifejezőerőre, valamint az aktív szókincs intenzív gyarapítására. A szóbeli szövegalkotási készség fejlesztése.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A helyes beszédlejtés, a helyes kiejtés, a mondat- és szövegfonetikai eszközök alkalmazása különféle kommunikációs helyzetekben (pl. párbeszéd, felolvasás, kiscsoportos beszélgetés, vita, beszámoló).</p> <p>Felolvasáskor, szövegmondáskor nonverbális eszközök használata a kifejezés segítésében.</p> <p>Vélemény kulturált megfogalmazása.</p> <p>Figyelem a beszélgetőtársra. Az üzenet lényegének és érzelmi háttérének megfigyelése, értékelése.</p> <p>Állandósult szókapcsolatok, szólások, közmondások jelentésének, stílusértékének értelmezése az olvasott szövegekben.</p> <p>A különböző tantárgyak tanulásakor használt szakkifejezések, olvasmányokból kiemelt ritkábban használt szavak célzott használatával az aktív szókincs gyarapítása.</p> <p>Néhány mondatos összefoglaló szöveg alkotása olvasmányok, szóbeli közlések tartalmáról, gyűjtött (saját) tapasztalatokról, megfigyelésekről.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – értelmesen és érthetően fejezi ki gondolatait; – használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat; – beszédstílusát beszélgető partneréhez igazítja; – bekapcsolódik csoportos beszélgetésbe, vitába, történetalkotásba, improvizációba, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe; – a közös tevékenységeket együttműködő magatartással segíti. 	<p><i>Minden tantárgy:</i> összefüggő beszéd, érvelés.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> önfenntartás, légzés.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> Szöveg-, illetve átélt élményhez kapcsolódó műalkotások megfigyelése, jellemzése, értelmezése, értékelése. Médiaszövegek közötti különbségek (pl. televíziós műsортípusok, animációs mesefilmek, sorozatok) felismerése saját médiaélmények felidézésén, megjelenítésén (pl. szerepjáték) és közvetlen példákön keresztül.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hangsúly, hanglejtés, hangerő, beszédtempó, szünet; tekintet, arcjáték, testtartás, távolságtartás.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Mesék, történetek, versek, népköltészeti alkotások	Órakeret 25 óra
Előzetes tudás	Képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért. Megfogalmazza, néhány érveléssel alátámasztja saját álláspontját, meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Az olvasástechnika fejlesztése, automatizálása, a folyékony olvasás kialakításának segítése, olvasási stratégiák bevezetése, különböző szövegtípusok megismertetése, az értő olvasás kialakítása. Elemi irodalmi ismeretek elsajátíttatása tapasztalati úton (pl. vers, mondóka, mese, szereplő).</p> <p>Látogatás a helyi Határ Győző Városi Könyvtárba-ismerkedés a mesék világával.</p> <p>„Háromkirályjárás” az endrődi Szent Imre Katolikus Templomban. Élménybeszámoló.</p> <p>Látogatás az Endrődi Tájháza. Ismerkedés a helyi hagyományokkal. Egy helyi néprajzkutató előadásának meghallgatása.</p>	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Olvasástechnikák önálló felismerése, folyamatos javítása, biztos olvasási készség kialakítása.</p> <p>Életkori sajátosságoknak megfelelő szépirodalmi, dokumentum típusú, folyamatos, nem folyamatos, kevert, egyéni, közös és tankönyvi célú szövegek megismerése, ezek megértése.</p> <p>Az olvasmányhoz kapcsolódó előzetes ismeretek, személyes élmények, tapasztalatok felidézése és megosztása.</p> <p>Gondolatok és információk értelmezése és integrálása, tartalom, nyelvezet, szövegszerkezet vizsgálata és értékelése.</p> <p>Néhány, az olvasott szöveg megértésének folyamatát segítő technika megismerése, irányított alkalmazása:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a szöveg átfutása, – az előzetes tudás aktiválása, – lényegkiemelés irányított 	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – az olvasás terén motivált, érdeklődő; – folyékony, automatizált olvasástechnikával rendelkezik a hangos és a néma olvasás területén is; – felismeri és javítja a hibáit; – felismeri és megérti azokat a különböző típusú, műfajú szövegeket, amelyekről tanult; – szintetizálja, értelmezi és értékeli az életkori szintjének megfelelő szöveg információit és gondolatait; – megfelelő nyelvi tudatossággal rendelkezik; – ismeri és tanítói segítséggel használja a tanult olvasási stratégiákat. – konkrét esetekben felismeri a mesére jellemző fordulatokat, szókapcsolatokat, mesejellemzőket; 	<p><i>Matematika:</i> szöveges feladatok.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> önálló tanulás, szövegfeldolgozás kialakítása.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> Személyes élmények és irodalmi szöveg alapján képek készítése. Képzőművészeti műfajok.</p> <p>Az elemi mozgóképi szövegalkotó kódok felismerése, médiaszöveg olvasása. Kérdések megfogalmazása a látott információra, ismeretre, élményre vonatkozóan.</p> <p>Mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok</p>

<p>válogatással</p> <p>Az olvasás céljának, módjának az olvasás megkezdése előtt való tisztázása.</p> <p>Magyar nép- és műköltészeti alkotások megismertetése, a népköltészetben megtestesülő értékek, hagyományok közvetítése. Ismerkedés hazai kisebbségek és más népek irodalmának alkotásaival.</p> <p>A mese és a valóságleírás különbségének tudatosítása. Tapasztalatszerzés a verses és a prózai szövegek formájának különbségeiről.</p> <p>Az olvasmány címének, hangulatának megfigyelése; témájának, szereplőinek, főbb eseményeinek megnevezése (pl. Arany László, Benedek Elek, Móra Ferenc, Wass Albert, Illyés Gyula meséi, mesefeldolgozásai).</p> <p>A szereplők cselekedeteinek megítélése, tulajdonságaik megfigyelése. Egyszerű oksági összefüggések felismerése.</p> <p>A cím és a tartalom kapcsolatának felismerése.</p> <p>A verses forma megfigyelése, a ritmus, a rím, az ismétlődések felfedezése, megtapasztalása.</p> <p>Olvasmányok szerzőjének megnevezése.</p>		<p>animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Mese, népmese, történet, valóság, cím, szerző, szereplő, helyszín, probléma, megoldás, bekezdés, időrend, vázlat, összefoglalás, rím, népköltészet, műköltészet.</p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Mondák, regék	Órakeret 29 óra
Előzetes tudás	Képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért. Megfogalmazza, néhány érveléssel alátámaszja saját álláspontját, meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az olvasástechnika fejlesztése, automatizálása, a folyékony olvasás kialakításának segítése, olvasási stratégiák bevezetése, különböző szövegtípusok megismertetése, az értő olvasás kialakítása. Elemi irodalmi ismeretek elsajátíttatása tapasztalati úton (pl. vers, mondóka, mese, szereplő).	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Olvasástechnikák önálló felismerése, folyamatos javítása, biztos olvasási készség kialakítása.</p> <p>Életkori sajátosságoknak megfelelő szépirodalmi, dokumentum típusú, folyamatos, nem folyamatos, kevert, egyéni, közös és tankönyvi célú szövegek megismerése, ezek megértése.</p> <p>Az olvasmányhoz kapcsolódó előzetes ismeretek, személyes élmények, tapasztalatok felidézése és megosztása.</p> <p>Gondolatok és információk értelmezése és integrálása, tartalom, nyelvezet, szövegszerkezet vizsgálata és értékelése.</p> <p>Néhány, az olvasott szöveg megértésének folyamatát segítő technika megismerése, irányított alkalmazása:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a szöveg átfutása, – az előzetes tudás aktiválása, – lényegkiemelés irányított válogatással <p>Az olvasás céljának, módjának az olvasás megkezdése előtt való tisztázása.</p> <p>Magyar nép- és műköltészeti alkotások megismertetése, a népköltészetben megtestesülő értékek, hagyományok közvetítése. Ismerkedés hazai kisebbségek és más népek</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – az olvasás terén motivált, érdeklődő; – folyékony, automatizált olvasástechnikával rendelkezik a hangos és a néma olvasás területén is; – felismeri és javítja a hibáit; – felismeri és megérti azokat a különböző típusú, műfajú szövegeket, amelyekről tanult; – szintetizálja, értelmezi és értékeli az életkori szintjének megfelelő szöveg információit és gondolatait; – megfelelő nyelvi tudatossággal rendelkezik; – ismeri és tanítói segítséggel használja a tanult olvasási stratégiákat. – kronológikus gondolkodás fejlesztése – múltbeli események, élethelyzetek ésszokások felismerése és elkülönítése – mondák-regék valós és mesei elemei – híres történelmi személyek és események – konkrét esetekben felismeri a mondára jellemző fordulatokat, szókapcsolatokat, jellemzőket; 	<p><i>Matematika:</i> szöveges feladatok.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> önálló tanulás, szövegfeldolgozás kialakítása.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> Személyes élmények és irodalmi szöveg alapján képek készítése. Képzőművészeti műfajok. Az elemi mozgóképi szövegalkotó kódok felismerése, médiaszöveg olvasása. Kérdések megfogalmazása a látott információra, ismeretre, élményre vonatkozóan. Mesék, mondák gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása.</p>

<p>irodalmának alkotásaival.</p> <p>A mese és a valóságleírás különbségének tudatosítása.</p> <p>Tapasztalatszerzés a verses és a prózai szövegek formájának különbségeiről.</p> <p>Az olvasmány címének, hangulatának megfigyelése; témájának, szereplőinek, főbb eseményeinek megnevezése (pl. Arany László, Benedek Elek, Móra Ferenc, Wass Albert, Illyés Gyula meséi, mesefeldolgozásai).</p> <p>A szereplők cselekedeteinek megítélése, tulajdonságaik megfigyelése. Egyszerű oksági összefüggések felismerése.</p> <p>A cím és a tartalom kapcsolatának felismerése.</p> <p>A verses forma megfigyelése, a ritmus, a rím, az ismétlődések felfedezése, megtapasztalása.</p> <p>Olvasmányok szerzőjének megnevezése.</p>		
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Monda, rege, mesei elem, valós elem, cím, szerző, helyszín, időrend, tartalom, múlt, jelen, jövő</p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Helyem a világban	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival. A témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A szövegelemzésben való jártasság elmélyítése, az irodalmi mű befogadása nyújtotta öröm átélésének segítése. Az olvasmányok tartalmához kapcsolódva a nemzeti kultúra hagyományainak megismertetése. Magyar és világirodalmi népköltészeti, műköltészeti alkotások megismertetése.	
	Gyomaendrőd múltja, jelene előadássorozat. Látogatás az Endrödi Tájháza. Részvétel családi napon, idősök napján (Ószikék, Rózsakert, Református Szeretetotthon).	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
A szövegben ismeretlen szavak, kifejezések, felismerése, értelmezése. A világ tapasztalati úton történő megismerése, értékeinek tudatos megóvása. Történetek tartalmának és saját élethelyzetének összehasonlítása. A történetek helyszínének, szereplőinek azonosítása. Magyarország értékeinek megismerése. Nemzeti identitástudat, történelmi szemlélet fejlesztése. Rövid mesék, történetek, dramatikus, bábos és egyéb vizuális digitális eszközökkel történő megjelenítése.	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> – megnevezi olvasmányai szerzőjét, szereplőit és azok tulajdonságait, magyarázza cselekedeteiket; – azonosítja a történet idejét és helyszínét; a cselekmény kezdő- és végpontját, a cselekményelemek sorrendjét; – tapasztalatot szerez a szövegből való információszerezés módjairól; – gyakorolja az ismeret feldolgozás egyszerű technikáit; – felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést 	<p><i>Környezetismeret:</i> környezeti, természeti, környezetvédelmi témájú olvasmányok.</p> <p><i>Ének-zene:</i> a népdalok szövege (művészeti kifejező eszközök, természeti képek).</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> A témához és a tartalomhoz is illeszkedő kifejezőeszközök elemzése, alkalmazása. Az olvasott/felolvasott szöveghez és a levetített adaptációhoz kapcsolódó élmények megjelenítése és feldolgozása (pl. rajzzal, montázskészítéssel). A különböző médiaszövegekben</p>

		<p>megjelenő egyszerű helyszín- és időviszonylatok megfigyelése és értelmezése konkrét médiaszövegeken keresztül.</p> <p>Az elbeszélő személyének azonosítása különböző egyszerű médiaszövegekben (pl. animációs mesék).</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Világ, földrész, ország, haza, közösség, család.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Ismeri a jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz, szokásokhoz kapcsolódó alapfogalmakat. A keresztény, keresztény ünnepeket, nemzeti és állami ünnepeket ismeri.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Nemzeti ünnepeink, családi ünnepeink, magyar hagyományok tisztelete, az ünnepek jellemzői, körforgások, a lakóhely hagyományainak megismerése, régi magyar mesterségek. Részvétel hagyományokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó programokon, Gyomaendrőd helytörténeti gyűjtemény megtekintése Endrődi Tájház, Kner Nyomdaipari Múzeum. Helyi népi mesterségekkel való ismerkedés Körös Látogatóközpont.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz, nemzeti és keresztény ünnepekhez kapcsolódó szövegek, dalok, szokások, népi gyermekjátékok megismertetése. Egyszerű gyakorlati közmondások és szólások felismertetése és megértése, magyarázata játékos feladatokon keresztül.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> - kifejezően, érthetően az élethelyzetnek megfelelően kommunikál - az életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért, felismeri a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket - megismeri a nemzeti ünnepekhez, jeles napokhoz, népszokásokhoz, hagyományokhoz kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat és ismeri ezek éves körforgását <p>-megéli és az általa választott formában megjeleníti a</p>	<p><i>Környezetismeret:</i> az évszakok körforgása</p> <p><i>Matematika:</i> Az idő</p> <p><i>Ének-zene:</i> dalok mesterségekről</p> <p><i>Technika és életvitel:</i> népi használati tárgyak megformázása.</p>

	közösséghez tartozás élményét	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Családi ünnep, nemzeti ünnep, állami ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, hazaszeretet, magyarságtudat, közösség, körforgás, mesterség, foglalkozás.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Állatok, növények, tájak találmányok	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	Alapfogalmak ismerete a növények, állatok, emberek témakörben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A rendszerek, illetve a felépítés működés szempontjából az életközösségek kapcsolatainak megismerése. Annak felismerése, hogy az egyes fajok környezeti igényei eltérőek. A természetvédelem jelentőségének felismerése.</p> <p>A településen lévő állat- és növényvilág felfedezése Erzsébetliget, Bárka Látogatóközpont.</p>	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Egyéni beszámoló a természeti környezetben végzett megfigyelésekről.</p> <p>Növények, állatok csoportosítása különféle szempontok szerint.</p> <p>Lényegkiemelés képessége.</p> <p>Szövegben való tájékozódás fejlesztése.</p> <p>Ok-okozati összefüggések feltárása.</p> <p>Verbális memória, belső képalkotás fejlesztése.</p> <p>Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése, érzékszervek bevonásával.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – aszöveghez kapcsolódó személyes élményeit, ismereteit felidézi és megosztja. – kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot. – információkat, adatokat gyűjt. – kiemeli a lényegét. 	<p><i>Környezetismeret:</i> érthető, világos szóbeli szövegalkotás. A környezetben lévő állatok megfigyelése.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> növény és állatrajzok megfigyelés, elképzelés alapján.</p> <p><i>Technika és életvitel:</i> a tanult növények, állatok megformázása.</p> <p><i>Ének-zene:</i> dalok növényekről, állatokról.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Ismeretközlő szöveg, adat, információ, cím, illusztráció.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Olvassunk együtt, közös olvasmányok		Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért. Felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A képzelet, az önkifejezés aktivizálása különböző szövegformák megismerésével és az írásbeli szövegalkotás képességének továbbfejlesztésével.</p> <p>Ajánlással és vagy egyéni érdeklődésének és az életkori sajátosságainak megfelelően választott irodalmi alkotást ismer meg. Részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő, gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására.</p> <p>Könyvtárlátogatás a Határ Győző Városi Könyvtárba. Színház, bábszínház látogatása a Katona József Művelődési Központba, közös olvasmányt feldolgozó film megtekintése a helyi Harang moziban.</p>		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>Hosszabb terjedelmű magyar és gyermekirodalmi alkotás feldolgozása.</p> <p>A megismert irodalmi szöveghez plakát, meghívó készítése.</p> <p>Véleményalkotás a szereplők cselekedeteiről.</p> <p>A történet dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközzel történő megjelenítése, feldolgozása.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – irodalmi műveltség alapozása – hallott és olvasott szöveg megértésének fejlesztése – olvasásra nevelés, olvasás kedv felkeltése, olvasás megszerettetése – érzelmi intelligencia fejlesztése – mérlegelő gondolkodás fejlesztése – szókincsfejlesztés – szókincsbővítés 	<p><i>Vizuális kultúra:</i> illusztráció, képregény készítése az olvasott szövegről.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Regény, meseregény, szerző, cím, kiadó, tartalomjegyzék, fülszöveg, történet, valóság, fejezet, időrend, szereplő, helyszín, probléma, megoldás, illusztráció.		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	Órakeret 13 óra
Előzetes tudás	A tanult nyelvtani fogalmak felismerése és megnevezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A nyelvi tapasztalatok körének bővítése. A tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer alapozásának megindítása.</p> <p>A tanulók önállóságának növelése: a feladatvégzésben; az információszerzésben és felhasználásban; a szabályalkalmazásban; az önellenőrzésben.</p> <p>A nyelvi tudatosság fokozása.</p>	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Kis- és nagybetűs ábécé ismerete, betűrendbesorolás, megismert szabályok alkalmazása, magánhangzók és mássalhangzók csoportosítása, különbségek felismerése, a megismert hangjelölések szabályainak alkalmazása.</p> <p>Biztos szótagolás, elválasztás.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – hang- és betűanalízist, analizálóképességét, fonémahallását életkorának megfelelően a nyelvtani ismeretek elsajátításakor alkalmazza. – ritmus- és helyesírási készsége korosztályának megfelelő <p>- 20-40 gyakran használt j-t, ly-t tartalmazó szavak helyes leírása</p>	<p><i>Ének-zene:</i> ritmusgyakorlatok, mondókák</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, szótag, szó, összetett szó, ábécé, betűrend, szótár, j hang kétféle jelölése	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás lépései		Órakeret 23 óra
Előzetes tudás	Mondatalkotás. Mondatok összekapcsolása. Történetalkotás szóban. Képolvasás, mesemondás.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A képzelet, az önkifejezés aktivizálása különböző szövegformák megismerésével és az írásbeli szövegalkotás képességének továbbfejlesztésével. Az írásbeli szövegalkotó készség fejlesztése.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
A tanult fogalmazási ismeretek felhasználása a szövegalkotásakor. Gondolatok, érzelmek, vélemények kifejezése. Közös, majd egyre önállóbb rövid írásbeli fogalmazások készítése elbeszélő szövegformában. Fogalmazásíráskor a megfelelő nyelvi eszközök alkalmazása. A fogalmazás koherenciájának megteremtése tématarással, a mondatok kapcsolásával. A fogalmazás témájának megfelelő szavak és kifejezések használata, a fölösleges szóismétlődés kerülése. A fogalmazások javítása a tanult fogalmazási ismeretek felhasználásával, a tanító segítségadásával.	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> - írása jól olvasható, lendületes. - Füzetei rendezettek, tiszták; - a tanult fogalmazási ismeretek - felhasználásával kb. egy oldal - terjedelmű elbeszélő - fogalmazást készít; - a fogalmazás témájának - megfelelő szavakat és - kifejezéseket használ; - a tartalmi egységek kezdetét - bekezdéssel jelzi; - a tanító útmutatásai alapján - kijavítja fogalmazási és - helyesírási hibáit. 	<i>Környezetismeret:</i> váltakozatos elővilág; a tanultak bemutató leírása. <i>Vizuális kultúra:</i> Természeti jelenség megfigyelése, a tapasztalatok leírása, megjelenítése. Egyszerű cselekmény megjelenítése képsorozattal (pl. rajz, digitális fotó, rövid animációs film) és hangokkal (médiaszöveg-írás).	
Kulcsfogalmak/fogalmak	Elbeszélés, történetmondás, téma, helyszín, szereplő, cselekmény, időrend, párbeszéd.		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Szótó és toldalék, szóelemzés		Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Helyes szótagolás, elválasztás. Az elválasztás szabályainak alkalmazása egyszerű szavaknál.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A helyesírási készség fejlesztése. A megismert nyelvi eszközök, nyelvhelyességi és helyesírási szabályok alkalmaztatása a szóbeli és az írásbeli nyelvhasználatban. Szótó és toldalék fogalma felismerés szintjén. Nyelvi elemzőkészség fejlesztése, szóalak felbontása.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
Toldalékos szavak funkcionális másolása, tollbamondása, emlékezetből írása. Helyesejtés- fejlesztés hang kapcsolat-gyakorlatokkal. Szóalak felbontása. Nyelvi elemzőkészség fejlesztése.	A tanuló – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja, a tanult helyesírási ismereteket alkalmazza, írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi vagy javítja – helyesen toldalékolja a szavakat szóban és írásban – felismeri és elkülöníti a szótövet és a toldalékot	<i>Ének-zene:</i> dalok ritmizálása, egyenletes lüktetés érzékelése	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hang, betű, betűkapcsolat, hangkapcsolat, szótagolás, szótó, toldalék, szóelemző írásmód, önellenőrzés		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	Ismert szólások, közmondások jelentésének magyarázatának ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés, aktivizálás. Szó szerinti és átvitt jelentés. Árnyalt nyelvhasználat fejlesztése, ellentétes jelentésű, rokonértelmű szavak, szólások, közmondások, szóláshasonlatok. Látogatás az iskolai könyvtárba, Ó. Nagy Gábor: Mi fán terem? című könyvével való ismerkedés.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Hangalak és jelentés kapcsolatának elmélyítése.</p> <p>Szinonímák, ellentétek gyűjtése.</p> <p>Szólások, közmondások, szóláshasonlatok jelentésének magyarázata.</p> <p>Képrejtvények megoldása.</p> <p>Szólások, közmondások illusztrálása.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – ismerjen és értsen néhány egyszerű szólást, közmondást – értse és használja az ismert állandósult szókapcsolatokat – különféle módokon jelenítse meg az ismert szólások, közmondások jelentését 	<p><i>Vizuális kultúra:</i> szólások, közmondások illusztrálása</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Közmondás, szólás, szókapcsolat, hangalak, jelentés, egyjelentésű szavak, rokonértelmű szavak, ellentétes jelentésű szavak	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve	Órakeret 17 óra
Előzetes tudás	A tanult nyelvtani fogalmak felismerése és megnevezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nyelvi tapasztalatok körének bővítése. A tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer alapozásának megindítása a szófajok körében. A tanulók önállóságának növelése: a feladatvégzésben; az információszerzésben és felhasználásban; a szabályalkalmazásban; az önellenőrzésben. A nyelvi tudatosság fokozása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
A tanult szófajok felismerése és megnevezése szójelentés alapján toldalékos formában is, szócsoportokban, mondatban és szövegben. Tudatos alkalmazásuk. A főnév fajtáinak csoportosítása, megnevezése. Többes számú főnevek alkotása. A <i>-ba, -be, -ban, -ben</i> ragos főnevek helyes használata mondatalkotással, szövegértelmezéssel. A tulajdonnevek csoportjainak megismerése: személynevek, állatnevek, földrajzi nevek, intézmények neve, márkanevek, címek.	A tanuló – felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat, használja a szabályokat; – felismeri, megnevezi és megfelelően jelöli a tanult főnevet; – toldalékos formájukban, szövegben is felismeri és megnevezi a tanult főnevet; – a szövegek környezetnek megfelelően használja a főnevet	<i>Vizuális kultúra:</i> Jelek a mindennapi életben. Az időbeliség ábrázolásának elemzése a képzőművészetben. <i>Környezetismeret:</i> tulajdonnevek a térképeken.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Élőlények neve, tárgyak neve, gondolati dolgok neve, több hasonló név, saját név, önellenőrzés, hibajavítás, személynév, állatnév, helynév. Ki? Mi? Kik? Mik?	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Tulajdonságokat kifejező szavak	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	A tanult nyelvtani fogalmak felismerése és megnevezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nyelvi tapasztalatok körének bővítése. A tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer alapozásának megindítása a szófajok körében. A tanulók önállóságának növelése: a feladatvégzésben; az információszerzésben és felhasználásban; a szabályalkalmazásban; az önellenőrzésben. A nyelvi tudatosság fokozása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
A tanult szófajok felismerése és megnevezése szójelentés alapján todalékos formában is, szócsoportokban, mondatban és szövegben. Tudatos alkalmazásuk. A melléknév szerepének ismerete a nyelvhasználatban. A fokozott melléknévi alakok használata szövegalkotáskor.	A tanuló – felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat, használja a szabályokat; – felismeri, megnevezi és megfelelően jelöli a tanult melléknevet; – todalékos formájukban és fokozott alakban, szövegben is felismeri és megnevezi a tanult melléknevet; – a szövegkörnyezetnek megfelelően használja a melléknevet	<i>Matematika:</i> összehasonlítások
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Ellentétes jelentésű kifejezések, egybeírás, különírás, tulajdonságot kifejező szó, fokozás. Melyik? Milyen? Mekkora?	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Mennyiséget kifejező szavak	Órakeret 9 óra
Előzetes tudás	A tanult nyelvtani fogalmak felismerése és megnevezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nyelvi tapasztalatok körének bővítése. A tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer alapozásának megindítása a szófajok körében. A tanulók önállóságának növelése: a feladatvégzésben; az információszerzésben és felhasználásban; a szabályalkalmazásban; az önellenőrzésben. A nyelvi tudatosság fokozása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
A tanult szófajok felismerése és megnevezése szójelentés alapján toldalékos formában is, szócsoportokban, mondatban és szövegben. Tudatos alkalmazásuk. A számnév szerepének ismerete a nyelvhasználatban. A fokozott számnévi alakok helyes használata szövegalkotáskor.	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> - felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat, - használja a szabályokat; - felismeri, megnevezi és megfelelően jelöli a tanult számnevet; - toldalékos formájukban és fokozott alakban, - szövegben is felismeri és megnevezi a tanult számnevet; - a szövegkörnyezetnek megfelelően használja a számnevet 	<i>Matematika:</i> tárgyak számlálása
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Mennyiséget kifejező szó: Hány?, Mennyi?, Hányadik?, Hányad?	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Cselekvés, történet a múltban, jelenben, jövőben	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	A tanult nyelvtani fogalmak felismerése és megnevezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nyelvi tapasztalatok körének bővítése. A tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer alapozásának megindítása a szófajok körében. A tanulók önállóságának növelése: a feladatvégzésben; az információszerzésben és felhasználásban; a szabályalkalmazásban; az önellenőrzésben. A nyelvi tudatosság fokozása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
A tanult szófajok felismerése és megnevezése szójelentés alapján todalékos formában is, szócsoportokban, mondatban és szövegben. Tudatos alkalmazásuk. Különböző időben végbemenő cselekvések, történések megkülönböztetése. Az igeidők helyes használata beszédben és írásban. Az igekötők szerepének és írásmódjának megfigyelése.	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> - felismeri és megnevezi a - tanult nyelvtani fogalmakat, - használja a szabályokat; - felismeri, megnevezi és - megfelelően jelöli a tanult - igéket; - ragozott formájukban, - szövegben is felismeri és - megnevezi a tanult igéket; - a szövegek környezetnek - megfelelően használja az - igeidőket és az igekötőket 	<i>Testnevelés; Matematika; Környezetismeret: irányok</i>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Cselekvés, történet, létezés, létigék, igekötők, múlt, jelen, jövő idő. Mit csinál? Mi történik? Létezik-e?	

A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltételei az első évfolyam végén (minimumszint):

- A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait.
- Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban.
- Használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat.
- Beszédstílusát igazítsa beszélgető partneréhez.
- Kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, vitába, történetalkotásba, improvizációba, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe.
- A közös tevékenységeket együttműködő magatartással segítse.
- Felkészülés után folyamatosan, érthetően olvasson fel ismert szöveget.
- Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás útján.
- Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét értelmesen fogalmazza meg.
- Ismerjen, alkalmazzon néhány fontos olvasási stratégiát.

- Tanulási tevékenységét fokozatosan növekvő időtartamban legyen képes tudatos figyelemmel irányítani.
- Feladatainak megoldásához szükség szerint vegye igénybe az iskola könyvtárát.
- A könyvekben, gyermekújságokban a tartalomjegyzék segítségével igazodjon el.
- Használja az ismert kézikönyveket.
- A memoriterek szövegűen mondja el.
- Adott vagy választott témáról 5–7 mondatos fogalmazást készítsen a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával.
- Biztonsággal ismerje fel a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is.
- A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat.
- Írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak legyenek.
- Helyesírását önellenőrzéssel vizsgálja felül, szükség esetén javítsa.
- Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett.
- Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén.
- Az anyanyelvi részképességeinek fejlettsége legyen összhangban, harmonikusan fejlődjön.

Tematikai egység	Óraszám
OLVASÁS, SZÖVEGÉRTÉS	
Beszéd és kommunikáció	11
Mesék, történetek, versek, népköltészeti alkotások	32
Mondák, regék	28
Helyem a világban	10
Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek	10
Állatok, növények, tájak, találmányok	15
Olvassunk együtt! Közös olvasmányok	2
NYELVTAN, HELYESÍRÁS ÉS SZÖVEGALKOTÁS	
A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	9
A nyelv építőkövei: Írásbeli szövegalkotás	
Szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása-hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, levél, elektronikus levél)	27
Szótő és toldalék, szóelemzés	7
Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	7
Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve-kisbetű-nagybeű	15
Tulajdoságokat kifejező szavak	10
Mennyiségeket kifejező szavak	14
Cselekvés, történés a múltban, jelenben, jövőben	19
Összes:	216

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszéd és kommunikáció		Órakeret 11 óra
Előzetes tudás	Egyszerű szóbeli közlések megértése. Kérdésekre értelmes, rövid válaszok adása. A mindennapi kommunikáció alapformáinak alkalmazása a szokás és tisztelet szintjén: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kérdezés, kérés, köszönetnyilvánítás, köszöntés.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A beszéd tartalmának, hangzásának, stílusának és kifejező erejének egymással összefüggő fejlesztése. A beszéd és a megértés továbbfejlesztése, különös tekintettel a pontosságra, a folyamatosságra és a kifejezőerőre, valamint az aktív szókincs intenzív gyarapítására. A szóbeli szövegalkotási készség fejlesztése.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
A helyes beszédlejtés, a helyes kiejtés, a mondat- és szövegfonetikai eszközök alkalmazása különféle kommunikációs helyzetekben (pl. párbeszéd, felolvasás, kiscsoportos beszélgetés, vita, beszámoló). Felolvasáskor, szövegmondáskor nonverbális eszközök használata a kifejezés segítésében. Vélemény kulturált megfogalmazása. Figyelem a beszélgetőtársra. Az üzenet lényegének és érzelmi háttérének megfigyelése, értékelése. Állandósult szókapcsolatok, szólások, közmondások jelentésének, stílusértékének értelmezése az olvasott szövegekben. A különböző tantárgyak tanulásakor használt szakkifejezések, olvasmányokból kiemelt ritkábban használt szavak célzott használatával az aktív szókincs gyarapítása. Néhány mondatos összefoglaló szöveg alkotása olvasmányok, szóbeli közlések tartalmáról, gyűjtött (saját) tapasztalatokról, megfigyelésekről.	A tanuló – értelmesen és érthetően fejezi ki gondolatait; – használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat; – beszédstílusát beszélgető partneréhez igazítja; – bekapcsolódik csoportos beszélgetésbe, vitába, történetalkotásba, improvizációba, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe; – a közös tevékenységeket együttműködő magatartással segíti.	<i>Minden tantárgy:</i> összefüggő beszéd, érvelés. <i>Környezetismeret:</i> önfenntartás, légzés. <i>Vizuális kultúra:</i> Szöveg-, illetve átélt élményhez kapcsolódó műalkotások megfigyelése, jellemzése, értelmezése, értékelése. Médiaszövegek közötti különbségek (pl. televíziós műsортípusok, animációs mesefilmek, sorozatok) felismerése saját médiaélmények felidézésén, megjelenítésén (pl. szerepjáték) és közvetlen példákon keresztül.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hangsúly, hanglejtés, hangerő, beszédtempó, szünet; tekintet, arcjáték, testtartás, távolságtartás.		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Mesék, történetek, versek, népköltészeti alkotások	Órakeret 32 óra
Előzetes tudás	Képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért. Megfogalmazza, néhány érveléssel alátámaszja saját álláspontját, meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az olvasástechnika fejlesztése, automatizálása, a folyékony olvasás kialakításának segítése, olvasási stratégiák bevezetése, különböző szövegtípusok megismertetése, az értő olvasás kialakítása. Elemi irodalmi ismeretek elsajátíttatása tapasztalati úton (pl. vers, mondóka, mese, szereplő). Látogatás a helyi Határ Győző Városi Könyvtárba-ismerkedés a mesék világával. „Háromkirályjárás” az endrődi Szent Imre Katolikus Templomban. Élménybeszámoló. Látogatás az Endrődi Tájháza. Ismerkedés a helyi hagyományokkal. Egy helyi néprajzkutató előadásának meghallgatása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Olvasástechnikák önálló felismerése, folyamatos javítása, biztos olvasási készség kialakítása. Életkori sajátosságoknak megfelelő szépirodalmi, dokumentum típusú, folyamatos, nem folyamatos, kevert, egyéni, közös és tankönyvi célú szövegek megismerése, ezek megértése. Az olvasmányhoz kapcsolódó előzetes ismeretek, személyes élmények, tapasztalatok felidézése és megosztása. Gondolatok és információk értelmezése és integrálása, tartalom, nyelvezet, szövegszerkezet vizsgálata és értékelése. Néhány, az olvasott szöveg megértésének folyamatát segítő technika megismerése, irányított alkalmazása: – a szöveg átfutása, – az előzetes tudás aktiválása, – lényegkiemelés irányított válogatással Az olvasás céljának, módjának az olvasás megkezdése előtt való tisztázása. Magyar nép- és műköltészeti alkotások megismertetése, a népköltészetben megtestesülő	A tanuló – az olvasás terén motivált, érdeklődő; – folyékony, automatizált olvasástechnikával rendelkezik a hangos és a néma olvasás területén is; – felismeri és javítja a hibáit; – felismeri és megérti azokat a különböző típusú, műfajú szövegeket, amelyekről tanult; – szintetizálja, értelmezi és értékeli az életkori szintjének megfelelő szöveg információit és gondolatait; – megfelelő nyelvi tudatossággal rendelkezik; – ismeri és tanítói segítséggel használja a tanult olvasási stratégiákat. – konkrét esetekben felismeri a mesére jellemző fordulatokat, szókapcsolatokat, mesejellemtökeztetéseket;	<i>Matematika:</i> szöveges feladatok. <i>Környezetismeret:</i> önálló tanulás, szövegfeldolgozás kialakítása. <i>Vizuális kultúra:</i> Személyes élmények és irodalmi szöveg alapján képek készítése. Képzőművészeti műfajok. Az elemi mozgóképi szövegalkotó kódok felismerése, médiaszöveg olvasása. Kérdések megfogalmazása a látott információra, ismeretre, élményre vonatkozóan. Mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása.

<p>értékek, hagyományok közvetítése. Ismerkedés hazai kisebbségek és más népek irodalmának alkotásaival. A mese és a valóságleírás különbségének tudatosítása. Tapasztalatszerzés a verses és a prózai szövegek formájának különbségeiről. Az olvasmány címének, hangulatának megfigyelése; témájának, szereplőinek, főbb eseményeinek megnevezése (pl. Arany László, Benedek Elek, Móra Ferenc, Wass Albert, Illyés Gyula meséi, mesefeldolgozásai). A szereplők cselekedeteinek megítélése, tulajdonságaik megfigyelése. Egyszerű oksági összefüggések felismerése. A cím és a tartalom kapcsolatának felismerése. A verses forma megfigyelése, a ritmus, a rím, az ismétlődések felfedezése, megtapasztalása. Olvasmányok szerzőjének megnevezése.</p>		
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Mese, népmese, történet, valóság, cím, szerző, szereplő, helyszín, probléma, megoldás, bekezdés, időrend, vázlat, összefoglalás, rím, népköltészet, műköltészet.</p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Mondák, regék	Órakeret 28 óra
Előzetes tudás	Képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért. Megfogalmazza, néhány érveléssel alátámaszja saját álláspontját, meghallgatja társai véleményét és együttműködik velük.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az olvasástechnika fejlesztése, automatizálása, a folyékony olvasás kialakításának segítése, olvasási stratégiák bevezetése, különböző szövegtípusok megismertetése, az értő olvasás kialakítása. Elemi irodalmi ismeretek elsajátíttatása tapasztalati úton (pl. vers, mondóka, mese, szereplő).	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Olvasástechnikák önálló felismerése, folyamatos javítása, biztos olvasási készség kialakítása. Életkori sajátosságoknak megfelelő szépirodalmi, dokumentum típusú, folyamatos, nem folyamatos, kevert, egyéni, közös és tankönyvi célú szövegek megismerése, ezek megértése.</p> <p>Az olvasmányhoz kapcsolódó előzetes ismeretek, személyes élmények, tapasztalatok felidézése és megosztása.</p> <p>Gondolatok és információk értelmezése és integrálása, tartalom, nyelvezet, szövegszerkezet vizsgálata és értékelése.</p> <p>Néhány, az olvasott szöveg megértésének folyamatát segítő technika megismerése, irányított alkalmazása:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a szöveg átfutása, – az előzetes tudás aktiválása, – lényegkiemelés irányított válogatással <p>Az olvasás céljának, módjának az olvasás megkezdése előtt való tisztázása.</p> <p>Magyar nép- és műköltészeti alkotások megismertetése, a népköltészetben megtestesülő értékek, hagyományok közvetítése. Ismerkedés hazai kisebbségek és más népek irodalmának alkotásaival.</p> <p>A mese és a valóságleírás különbségének tudatosítása.</p> <p>Tapasztalatszerzés a verses és a prózai</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – az olvasás terén motivált, érdeklődő; – folyékony, automatizált olvasástechnikával rendelkezik a hangos és a néma olvasás területén is; – felismeri és javítja a hibáit; – felismeri és megérti azokat a különböző típusú, műfajú szövegeket, amelyekről tanult; – szintetizálja, értelmezi és értékeli az életkori szintjének megfelelő szöveg információit és gondolatait; – megfelelő nyelvi tudatossággal rendelkezik; – ismeri és tanítói segítséggel használja a tanult olvasási stratégiákat. – kronológikus gondolkodás fejlesztése – múltbeli események, élethelyzetek ésszokások felismerése és elkülönítése – mondák-regék valós és mesei elemei – híres történelmi személyek és események – konkrét esetekben felismeri a mondára jellemző fordulatokat, szókapcsolatokat, jellemzőket; 	<p><i>Matematika:</i> szöveges feladatok.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> önálló tanulás, szövegfeldolgozás kialakítása.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> Személyes élmények és irodalmi szöveg alapján képek készítése. Képzőművészeti műfajok.</p> <p>Az elemi mozgóképi szövegalkotó kódok felismerése, médiaszöveg olvasása. Kérdések megfogalmazása a látott információra, ismeretre, élményre vonatkozóan.</p> <p>Mesék, mondák gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása.</p>

<p>szövegek formájának különbségeiről. Az olvasmány címének, hangulatának megfigyelése; témájának, szereplőinek, főbb eseményeinek megnevezése (pl. Arany László, Benedek Elek, Móra Ferenc, Wass Albert, Illyés Gyula meséi, mesefeldolgozásai). A szereplők cselekedeteinek megítélése, tulajdonságaik megfigyelése. Egyszerű oksági összefüggések felismerése. A cím és a tartalom kapcsolatának felismerése. A verses forma megfigyelése, a ritmus, a rím, az ismétlődések felfedezése, megtapasztalása. Olvasmányok szerzőjének megnevezése.</p>		
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Monda, rege, mesei elem, valós elem, cím, szerző, helyszín, időrend, tartalom, múlt, jelen, jövő</p>	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Helyem a világban	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival. A témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	<p>A szövegelemzésben való jártasság elmélyítése, az irodalmi mű befogadása nyújtotta öröm átélésének segítése.</p> <p>Az olvasmányok tartalmához kapcsolódva a nemzeti kultúra hagyományainak megismertetése.</p> <p>Magyar és világirodalmi népköltészeti, műköltészeti alkotások megismertetése.</p> <p>Gyomaendrőd múltja, jelene előadássorozat. Látogatás az Endrői Tájházba. Részvétel családi napon, idősek napján (Őszikék, Rózsakert, Református Szeretetotthon).</p>	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A szövegben ismeretlen szavak, kifejezések, felismerése, értelmezése.</p> <p>A világ tapasztalati úton történő megismerése, értékeinek tudatos megóvása. Történetek tartalmának és saját élethelyzetének összehasonlítása.</p> <p>A történetek helyszínének, szereplőinek azonosítása. Magyarság értékeinek megismerése. Nemzeti identitástudat, történelmi szemlélet fejlesztése. Rövid mesék, történetek, dramatikus, bábos és egyéb vizuális digitális eszközökkel történő megjelenítése.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – megnevezi olvasmányai szerzőjét, szereplőit és azok tulajdonságait, magyarázza cselekedeteiket; – azonosítja a történet idejét és helyszínét; a cselekmény kezdő- és végpontját, a cselekményelemek sorrendjét; – tapasztalatot szerez a szövegből való információszerzés módjairól; – gyakorolja az ismeret feldolgozás egyszerű technikáit; – felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést 	<p><i>Környezetismeret:</i> környezeti, természeti, környezetvédelmi témájú olvasmányok.</p> <p><i>Ének-zene:</i> a népdalok szövege (művészeti kifejező eszközök, természeti képek).</p> <p><i>Vizuális kultúra;</i> A témához és a tartalomhoz is illeszkedő kifejezőeszközök elemzése, alkalmazása. Az olvasott/felolvasott szöveghez és a levetített adaptációhoz kapcsolódó élmények megjelenítése és feldolgozása (pl. rajzzal, montázkészítéssel). A különböző médiaszövegekben</p>

		<p>megjelenő egyszerű helyszín- és időviszonylatok megfigyelése és értelmezése konkrét médiaszövegeken keresztül. Az elbeszélő személyének azonosítása különböző egyszerű médiaszövegekben (pl. animációs mesék).</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Világ, földrész, ország, haza, közösség, család.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ünnepkörök, hagyományok, mesterségek		Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Ismeri a jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz, szokásokhoz kapcsolódó alapfogalmakat. A keresztény, keresztény ünnepeket, nemzeti és állami ünnepeket ismeri.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Nemzeti ünnepeink, családi ünnepeink, magyar hagyományok tisztelete, az ünnepek jellemzői, körforgások, a lakóhely hagyományainak megismerése, régi magyar mesterségek. Részvétel hagyományokhoz, ünnepkörökhöz kapcsolódó programokon, Gyomaendrőd helytörténeti gyűjtemény megtekintése Endrődi Tájház, Kner Nyomdaipari Múzeum. Helyi népi mesterségekkel való ismerkedés Körös Látogatóközpont.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
Jeles napokhoz, ünnepekhez, hagyományokhoz, nemzeti és keresztény ünnepekhez kapcsolódó szövegek, dalok, szokások, népi gyermekjátékok megismertetése. Egyszerű gyakori közmondások és szólások felismertetése és megértése, magyarázata játékos feladatokon keresztül.	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> - kifejezően, érthetően az élethelyzetnek megfelelően kommunikál - az életkorának megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért, felismeri a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket - megismeri a nemzeti ünnepekhez, jeles napokhoz, népszokásokhoz, hagyományokhoz kapcsolódó szövegeket, dalokat, szokásokat, népi gyermekjátékokat és ismeri ezek éves körforgását - megéli és az általa választott formában megjeleníti a közösséghez tartozás élményét 	<i>Környezetismeret:</i> az évszakok körforgása <i>Matematika:</i> Az idő <i>Ének-zene:</i> dalok mesterségekről <i>Technika és életvitel:</i> népi használati tárgyak megformázása.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Családi ünnep, nemzeti ünnep, állami ünnep, népszokás, népi hagyomány, jeles napok, népi gyermekjáték, hazaszeretet, magyarságtudat, közösség, körforgás, mesterség, foglalkozás.		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Állatok, növények, tájak találmányok	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	Alapfogalmak ismerete a növények, állatok, emberek témakörben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A rendszerek, illetve a felépítés működés szempontjából az életközösségek kapcsolatainak megismerése. Annak felismerése, hogy az egyes fajok környezeti igényei eltérőek. A természetvédelem jelentőségének felismerése. A településen lévő állat- és növényvilág felfedezése Erzsébet-liget, Bárka Látogatóközpont.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Egyéni beszámoló a természeti környezetben végzett megfigyelésekről. Növények, állatok csoportosítása különféle szempontok szerint. Lényegkiemelés képessége. Szövegben való tájékozódás fejlesztése. Ok-okozati összefüggések feltárása. Verbális memória, belső képalkotás fejlesztése. Kreativitás, fantázia, képzelet, érzelmi intelligencia fejlesztése, érzékszervek bevonásával.	A tanuló – aszöveghez kapcsolódó személyes élményeit, ismereteit felidézi és megosztja. – kérdéseket fogalmaz meg, véleményt alkot. – információkat, adatokat gyűjt. – kiemeli a lényegét.	<i>Környezetismeret:</i> érthető, világos szóbeli szövegalkotás. A környezetben lévő állatok megfigyelése. <i>Vizuális kultúra:</i> növény és állatrajok megfigyelés, elképzelés alapján. <i>Technika és életvitel:</i> a tanult növények, állatok megformázása. <i>Ének-zene:</i> dalok növényekről, állatokról.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Ismeretközlő szöveg, adat, információ, cím, illusztráció.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Olvassunk együtt, közös olvasmányok		Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Olvasási szintjének megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért. Felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A képzelet, az önkifejezés aktivizálása különböző szövegformák megismerésével és az írásbeli szövegalkotás képességének továbbfejlesztésével.</p> <p>Ajánlással és vagy egyéni érdeklődésének és az életkori sajátosságainak megfelelően választott irodalmi alkotást ismer meg. Részt vesz az adott közösség érdeklődésének megfelelő, gyermekirodalmi mű közös olvasásában, és nyitott annak befogadására.</p> <p>Könyvtárlátogatás a Határ Győző Városi Könyvtárba. Színház, bábszínház látogatása a Katona József Művelődési Központba, közös olvasmányt feldolgozó film megtekintése a helyi Harang moziban.</p>		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>Hosszabb terjedelmű magyar és gyermekirodalmi alkotás feldolgozása.</p> <p>A megismert irodalmi szöveghez plakát, meghívó készítése.</p> <p>Véleményalkotás a szereplők cselekedeteiről.</p> <p>A történet dramatikus, bábos és egyéb vizuális, digitális eszközzel történő megjelenítése, feldolgozása.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – irodalmi műveltség alapozása – hallott és olvasott szöveg megértésének fejlesztése – olvasásra nevelés, olvasás kedv felkeltése, olvasás megszerettetése – érzelmi intelligencia fejlesztése – mérlegelő gondolkodás fejlesztése – szókincsfejlesztés – szókincsbővítés 	<p><i>Vizuális kultúra:</i> illusztráció, képregény készítése az olvasott szövegről.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Regény, meseregény, szerző, cím, kiadó, tartalomjegyzék, fülszöveg, történet, valóság, fejezet, időrend, szereplő, helyszín, probléma, megoldás, illusztráció.		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A nyelv építőkövei: hang/betű, szótag, szó, elválasztás, betűrendbe sorolás	Órakeret 9 óra
Előzetes tudás	A tanult nyelvtani fogalmak felismerése és megnevezése.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A nyelvi tapasztalatok körének bővítése. A tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer alapozásának megindítása. A tanulók önállóságának növelése: a feladatvégzésben; az információszerzésben és felhasználásban; a szabályalkalmazásban; az önellenőrzésben. A nyelvi tudatosság fokozása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Kis- és nagybetűs ábécé ismerete, betűrendbesorolás, megismert szabályok alkalmazása, magánhangzók és mássalhangzók csoportosítása, különbségek felismerése, a megismert hangjelölések szabályainak alkalmazása. Biztos szótagolás, elválasztás.	A tanuló – hang- és betűanalízist, analizálóképességét, fonémahallását életkorának megfelelően a nyelvtani ismeretek elsajátításakor alkalmazza. – ritmus- és helyesírási készsége korosztályának megfelelő - 20-40 gyakran használt j-t, ly-t tartalmazó szavak helyes leírása	<i>Ének-zene:</i> ritmusgyakorlatok, mondókák
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hang, betű, magánhangzó, mássalhangzó, szótag, szó, összetett szó, ábécé, betűrend, szótár, j hang kétféle jelölése	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A nyelv építőkövei: Az írásbeli szövegalkotás Szó, szókapcsolat, mondat, szöveg (rövid szövegek alkotása-hír, hirdetés, meghívó, felhívás, tudósítás, elbeszélő szöveg, levél, elektronikus levél)	Órakeret 27 óra
Előzetes tudás	Mondatalkotás. Mondatok összekapcsolása. Történetalkotás szóban. Képpolvasás, mesemondás.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A képzelet, az önkifejezés aktivizálása különböző szövegformák megismerésével és az írásbeli szövegalkotás képességének továbbfejlesztésével. Az írásbeli szövegalkotó készség fejlesztése.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
A tanult fogalmazási ismeretek felhasználása a szöveg alkotásakor. Gondolatok, érzelmek, vélemények kifejezése. Közös, majd egyre önállóbb rövid írásbeli fogalmazások készítése elbeszélő szövegformában. Fogalmazásíráskor a megfelelő nyelvi eszközök alkalmazása. A fogalmazás koherenciájának megteremtése tématarással, a mondatok kapcsolásával. A fogalmazás témájának megfelelő szavak és kifejezések használata, a főlétsleges szóismétlődés kerülése. A fogalmazások javítása a tanult fogalmazási ismeretek felhasználásával, a tanító segítségadásával.	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> - írása jól olvasható, lendületes. - Füzeteti rendezettek, tiszták; - a tanult fogalmazási ismeretek felhasználásával kb. egy oldal - terjedelmű elbeszélő fogalmazást készít; - a fogalmazás témájának megfelelő szavakat és kifejezéseket használ; - a tartalmi egységek kezdetét bekezdéssel jelzi; - a tanító útmutatásai alapján kijavítja fogalmazási és helyesírási hibáit. 	<i>Környezetismeret:</i> változatos élővilág; a tanultak bemutató leírása <i>Vizuális kultúra:</i> Természeti jelenség megfigyelése, a tapasztalatok leírása, megjelenítése. Egyszerű cselekmény megjelenítése képsorozattal (pl. rajz, digitális fotó, rövid animációs film) és hangokkal (médiászöveg-írás).
Kulcsfogalmak/fogalmak	Elbeszélés, történetmondás, téma, helyszín, szereplő, cselekmény, időrend, párbeszéd.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Szótó és toldalék, szóelemzés		Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	Helyes szótagolás, elválasztás. Az elválasztás szabályainak alkalmazása egyszerű szavaknál.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A helyesírási készség fejlesztése. A megismert nyelvi eszközök, nyelvhelyességi és helyesírási szabályok alkalmaztatása a szóbeli és az írásbeli nyelvhasználatban. Szótó és toldalék fogalma felismerés szintjén. Nyelvi elemzőkészség fejlesztése, szóalak felbontása.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok	
Toldalékos szavak funkcionális másolása, tollbamondása, emlékezetből írása. Helyesejtés- fejlesztés hang kapcsolat-gyakorlatokkal. Szóalak felbontása. Nyelvi elemzőkészség fejlesztése.	A tanuló – a kiejtéstől eltérő ismert szavakat megfigyelés, szóelemzés alkalmazásával megfelelően leírja, a tanult helyesírási ismereteket alkalmazza, írásbeli munkáját segítséggel vagy önállóan ellenőrzi vagy javítja – helyesen toldalékolja a szavakat szóban és írásban – felismeri és elkülöníti a szótövet és a toldalékot	<i>Ének-zene:</i> dalok ritmizálása, egyenletes lüktetés érzékelése	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hang, betű, betűkapcsolat, hangkapcsolat, szótagolás, szótó, toldalék, szóelemző írásmód, önellenőrzés		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hangalak és jelentés kapcsolata, állandósult szókapcsolatok	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	Ismert szólások, közmondások jelentésének magyarázatának ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Szókincsfejlesztés, szókincsbővítés, aktivizálás. Szó szerinti és átvitt jelentés. Árnyalt nyelvhasználat fejlesztése, ellentétes jelentésű, rokonértelmű szavak, szólások, közmondások, szóláshasonlatok. Látogatás az iskolai könyvtárba, Ó. Nagy Gábor: Mi fán terem? című könyvével való ismerkedés.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Hangalak és jelentés kapcsolatának elmélyítése. Egyjelentésű, többjelentésű, azonos alakú szavak. Szinonímák, ellentétek gyűjtése. Szólások, közmondások, szóláshasonlatok jelentésének magyarázata. Képrejtvények megoldása. Szólások, közmondások illusztrálása.	A tanuló – ismerjen és értsen néhány egyszerű szólást, közmondást – értse és használja az ismert állandósult szókapcsolatokat – különféle módokon jelenítse meg az ismert szólások, közmondások jelentését	<i>Vizuális kultúra:</i> szólások, közmondások illusztrálása
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Közmondás, szólás, szókapcsolat, hangalak, jelentés, egyjelentésű szavak, rokonértelmű szavak, ellentétes jelentésű szavak	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	A tanult nyelvtani fogalmak felismerése és megnevezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nyelvi tapasztalatok körének bővítése. A tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer alapozásának megindítása a szófajok körében. A tanulók önállóságának növelése: a feladatvégzésben; az információszerzésben és felhasználásban; a szabályalkalmazásban; az önellenőrzésben. A nyelvi tudatosság fokozása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
A tanult szófajok felismerése és megnevezése szójelentés alapján toldalékos formában is, szócsoportokban, mondatban és szövegben. Tudatos alkalmazásuk. A főnévfajtáinak csoportosítása, megnevezése. Többes számú főnevek alkotása. A <i>-ba, -be, -ban, -ben</i> ragos főnevek helyes használata mondatalkotással, szövegértelmezéssel. A tulajdonnevek csoportjainak megismerése: személynevek, állatnevek, földrajzi nevek, intézmények neve, márkanevek, címek.	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> - felismeri és megnevezi a - tanult nyelvtani fogalmakat, - használja a szabályokat; - felismeri, megnevezi és - megfelelően jelöli a tanult főnevet; - toldalékos formájukban, - szövegben is felismeri és - megnevezi a tanult főnevet; - a szövegkörnyezetnek - megfelelően használja a főnevet 	<i>Vizuális kultúra:</i> Jelek a mindennapi életben. Az időbeliség ábrázolásának elemzése a képzőművészetben. <i>Környezetismeret:</i> tulajdonnevek a térképeken.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Élőlények neve, tárgyak neve, gondolati dolgok neve, több hasonló név, saját név, önellenőrzés, hibajavítás, személynév, állatnév, helynév. Ki? Mi? Kik? Mik?	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Tulajdonságokat kifejező szavak	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	A tanult nyelvtani fogalmak felismerése és megnevezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A nyelvi tapasztalatok körének bővítése. A tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer alapozásának megindítása a szófajok körében.</p> <p>A tanulók önállóságának növelése: a feladatvégzésben; az információszerzésben és felhasználásban; a szabályalkalmazásban; az önellenőrzésben.</p> <p>A nyelvi tudatosság fokozása.</p>	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
A tanult szófajok felismerése és megnevezése szójelentés alapján toldalékos formában is, szócsoportokban, mondatban és szövegben. Tudatos alkalmazásuk. A melléknév szerepének ismerete a nyelvhasználatban. A fokozott melléknévi alakok használata szövegalkotáskor.	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> - felismeri és megnevezi a - tanult nyelvtani fogalmakat, - használja a szabályokat; - felismeri, megnevezi és - megfelelően jelöli a tanult - melléknévet; - toldalékos formájukban és - fokozott alakban, - szövegben is felismeri és - megnevezi a tanult - melléknévet; - a szövegkörnyezetnek - megfelelően használja a - melléknévet 	<i>Matematika:</i> összehasonlítások
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Ellentétes jelentésű kifejezések, egybeírás, különírás, tulajdonságot kifejező szó, fokozás. Melyik? Milyen? Mekkora?	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Mennyiséget kifejező szavak	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	A tanult nyelvtani fogalmak felismerése és megnevezése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nyelvi tapasztalatok körének bővítése. A tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer alapozásának megindítása a szófajok körében. A tanulók önállóságának növelése: a feladatvégzésben; az információszerzésben és felhasználásban; a szabályalkalmazásban; az önellenőrzésben. A nyelvi tudatosság fokozása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
A tanult szófajok felismerése és megnevezése szójelentés alapján toldalékos formában is, szócsoportokban, mondatban és szövegben. Tudatos alkalmazásuk. A számnév szerepének ismerete a nyelvhasználatban. A fokozott számnévi alakok helyes használata szövegalkotáskor. A számnév fajtái	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> - felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat, - használja a szabályokat; - felismeri, megnevezi és megfelelően jelöli a tanult számnevet; - toldalékos formájukban és fokozott alakban, - szövegben is felismeri és megnevezi a tanult számnevet; - a szövegkörnyezetnek megfelelően használja a számnevet 	<i>Matematika:</i> tárgyak számlálása
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Mennyiséget kifejező szó: Hány?, Mennyi?, Hányadik?, Hányad?	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Cselekvés, történet a múltban, jelenben, jövőben	Órakeret 19 óra
Előzetes tudás	A tanult nyelvtani fogalmak felismerése és megnevezése.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A nyelvi tapasztalatok körének bővítése. A tapasztalatokra épülő nyelvi fogalomrendszer alapozásának megindítása a szófajok körében. A tanulók önállóságának növelése: a feladatvégzésben; az információszerzésben és felhasználásban; a szabályalkalmazásban; az önellenőrzésben. A nyelvi tudatosság fokozása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
A tanult szófajok felismerése és megnevezése szójelentés alapján toldalékos formában is, szócsoportokban, mondatban és szövegben. Tudatos alkalmazásuk. Különböző időben végbemenő cselekvések, történések megkülönböztetése. Az igeidők helyes használata beszédben és írásban. Az igekötők szerepének és írásmódjának megfigyelése. Az igemódok Ígeragozás	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> - felismeri és megnevezi a - tanult nyelvtani fogalmakat, - használja a szabályokat; - felismeri, megnevezi és - megfelelően jelöli a tanult - igéket; - ragozott formájukban, - szövegben is felismeri és - megnevezi a tanult igéket; - a szövegkörnyezetnek - megfelelően használja az - igeidőket és az igekötőket. 	<i>Testnevelés; Matematika; Környezetismeret:</i> irányok
Kulcsfogalmak/fogalmak	Cselekvés, történet, létezés, létigék, igekötők, múlt, jelen, jövő idő. Mit csinál? Mi történik? Létezik-e?	

A fejlesztés várt eredményei, a továbbhaladás feltételei a negyedik évfolyam végén (minimumszint):

- A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait.
- Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban.
- Használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat.
- Beszédstílusát igazítsa beszélgető partneréhez.
- Kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, vitába, történetalkotásba, improvizációba, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe.
- A közös tevékenységeket együttműködő magatartással segítse.
- Felkészülés után folyamatosan, érthetően olvasson fel ismert szöveget.
- Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás útján.
- Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét értelmesen fogalmazza meg.
- Ismerjen, alkalmazzon néhány fontos olvasási stratégiát.

- Tanulási tevékenységét fokozatosan növekvő időtartamban legyen képes tudatos figyelemmel irányítani. Feladatainak megoldásához szükség szerint vegye igénybe az iskola könyvtárát.
- A könyvekben, gyermekújságokban a tartalomjegyzék segítségével igazodjon el.
- Használja az ismert kézikönyveket.
- A memoriterek szövegűen mondja el.
- Adott vagy választott témáról 8–10 mondatos fogalmazást készítsen a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával.
- Az alsó tagozaton tanult anyanyelvi ismeretei rendszerezettek legyenek.
- Biztonsággal ismerje fel a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is.
- A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat.
- Írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak legyenek.
- Helyesírását önellenőrzéssel vizsgálja felül, szükség esetén javítsa.
- Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történelmi érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett.
- Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén.
- Az anyanyelvi részképességeinek fejlettsége legyen összhangban, harmonikusan fejlődjön.